

FRANTIŠKÁNSKA

rodina

4 zima
2023

**BL. LUDOVICA ALBERTONI
KAPUCÍN NORO PŠENČÍK
FRANTIŠEK CHLOUBA
RATICOV VRCH
VIANOCE**

obsah

LIST KONFERENCIE FRANTIŠKÁNSKEJ RODINY.....	3
OSEMSTOROČNÉ FRANTIŠKÁNSKE JUBILEÁ.....	4
BLAHOŠLAVENÁ LUDOVICA ALBERTONI.....	6
ROZHOVOR S KAPUCÍNOM NOROM PŠENČÍKOM.....	10
LIST SVÄTÉHO OTCA FRANTIŠKA ČLENOM FRANTIŠKÁNSKEJ RODINY.....	18
FRANKETA.....	20
ČLOVĚK FRANTIŠEK CHLOUBA.....	24
VIANOCE NA RATICOVOM VRCHU.....	30
NÁRODNÁ KAPITULA OFS.....	36
DUCHOVNÉ CVIČENIA V BADÍNE.....	39
REGIONÁLNA KAPITULA ZÁPADOSLOVENSKÉHO REGIÓNU OFS.....	40
PUTOVNÝ DEVIATNIK VO FARNOSTIACH.....	42
DUCHOVNÁ OBNOVA V HLOHOVCI.....	46
SVIATOK SV. ALŽBETY V ZUBERCI.....	47
VÝCHODOSLOVENSKÝ REGIÓN.....	48
ŽIVOTNÉ JUBILEÁ.....	49

FRANTIŠKÁNSKA *rodina*

Časopis pre tých, ktorým je blízka františkánska spiritualita

Vychádza: 4x ročne

Ročník: 33, Číslo: 4/2023

Dátum vydania: december 2023

Registrácia MK SR: EV 5631/18

ISSN: 1338-3213

IČO: 17 309 620

Vydáva: Františkánsky svetský rád, Františkánska 2, 811 01 Bratislava

Redakčná rada: Cecília Blanárová, Monika Olečková, Marcela Prekopová,
Martina Zonnenscheinová a Pavol Železník (šéfredaktor)

Email: frantiskanska.rodina@gmail.com

Webové sídlo: www.assisi.sk

Náklad: 750 ks

Cena: Františkánska rodina vychádza vďaka príspevkom odberateľov časopisu.

Číslo účtu vo formáte IBAN: SK91 0900 0000 0000 1148 4135

Svoje príspevky zasielajte na emailovú adresu redakcie.

Redakcia si vyhradzuje právo rozhodovať o úprave a výbere príspevkov,
ktoré budú zaradené do príslušného čísla časopisu.

Obálka: fotokoláž

Konferencia Františkánskej rodiny

K pozornosti všetkým bratom a sestram františkánskej rodiny

Plnomocné odpustky pri príležitosti osemstého výročia "Vianoc v Greccio", tak ako ich zažil sv. František z Assisi.

Drahí bratia a sestry, nech vám Boh udelí svoj pokoj!

Píšeme vám z Assisi, kde sme sa zišli pri príležitosti sviatku nášho serafínskeho otca.

Chceme sa s vami podeliť o veľký dar, ktorý nám Svätý Otec chce udeliť pri príležitosti 800. výročia Vianoc v Greccio. Svätý František si práve tu chcel pripomenúť narodenie Pána jasličkami, ktoré vedú k eucharistickej slávnosti, kde sa Ježiš Kristus sprítomňuje v chlebe a víne.

Počas tohto výročia sme 17. apríla 2023 adresovali Svätému Otcovi nasledovnú žiadosť:

"S cieľom podporiť duchovnú obnovu veriacich a život milosti, žiadame, aby veriaci za obvyklých podmienok mohli získať plnomocné odpustky od 8. decembra 2023, na slávnosť Nepoškvrneného počatia Panny Márie, do 2. februára 2024, na sviatok Obetovania Pána, návštevou kostolov spravovaných Františkánskou rodinou po celom svete a zastavením sa v modlitbe pred betlehemami, ktoré sú tam postavené. Chorí, alebo tí, ktorí sa fyzicky nemôžu zúčastniť, aby mohli rovnako využiť dar plnomocných odpustkov obetovaním svojho utrpenia Pánovi, alebo vykonaním skutkov zbožnosti."

Apoštolská penitenciária túto žiadosť privítala a udelila nám právo ju zverejniť.

Preto vo všetkých kostoloch, ktoré sú nám zverené do pastoračnej starostlivosti, bude možné od 8. decembra 2023 do 2. februára 2024 získať plnomocné odpustky za obvyklých podmienok.

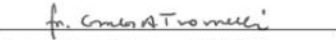
Touto cestou vás prosíme, aby ste zdieľali toto privilégium na všetkých miestach so špecifickým vzťahom, ktorý bol vytvorený medzi sv. Františkom a Cirkvou, keď prosil pápeža o odpustky pre tých, čo navštívia Porciunkulu. Dúfame, že táto udalosť sa stane príležitosťou pre posilnenie spoločenstva a duchovnú obnovu každého brata a sestry v celej Františkánskej rodine.

Nech Pán vedie vaše kroky a nech je vám milostivý.

Vaši generálni ministri a prezident

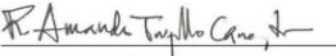

 Frances Duncan OSF
 President IFC-TOR

 Massimo Fusarelli OFM
 General Minister

 Carlos Alberto Trovarelli OFMConv
 General Minister

 Tibor Kauser OFS
 General Minister

 Roberto Genuin OFMCap
 General Minister

 Amanda Trujillo Cano TOR
 General Minister

FRANTIŠKÁNSKE JUBILEÁ SLÁVENIE VIANOC V GRECCIO (1223-2023)

Koncom tohto roka završujeme prvé dve z osláv významných františkánskych jubileí - 800. výročie františkánskej reguly a slávenie prvej polnočnej omše narodenia Spasiteľa s prvými jaslami a živou scénou. Túto nevšednú udalosť inicioval sv. František z Assisi, pretože už dlhšie láska ako tichý prameň zalievala jeho srdce túžbou sprítomniť si narodenie Pána čo najautentickejšie. V jaskyni, v chlade noci, pri jaslách so živým oslíkom a volom, prežiť s nehou, vďakou a súcitom vtelenie lásky a vďaky za najväčší dar ľudstvu, ktorým milosrdenstvo Božie zmenilo osud človeka.

Miesto v nás

Rok čo rok hľadáme na narodeného Ježiša v jaslách, vnímame radosť v očiach našich detí, vnúčat, niekedy možno uvažujeme v mysli nad tým, čo sa pred viac ako dvetisíc rokmi stalo a inokedy naplno prežívame hlboký dotyk Božej lásky, ktorá sa nám darúva v bezbrannom dieťati. Dieťati, ktoré volá Boha otcom, Dieťati, ktoré sa narodilo v extrémne chudobnom prostredí neďaleko mesta Betlehem, ktorého obyvatelia pre tvrdosť srdca zatvorili dvere príbytkov pred čoskoro rodiacou matkou v požehnanom stave a odopreli jej prejav ľudskosti a milosrdenstva. Prežívame dojatie i radosť, ktoré zaplavujú srdce, pretože Láska sa dotkla zeme a ukázala nám všetkým ako veľmi nás Boh miluje.

Odvtedy, čo sa 24. decembra 1223 o polnoci rozohoreli plamene fakieľ na vrchu v Greccio a k nebu stúpali piesne a modlitby stoviek žasnúcich veriacich, prešlo 800 rokov.

A možno sme odvtedy my, všetci ľudia, s väčšou intenzitou a naliehaním, a o čo viac my, deti sv. Františka, volaní k tomu, aby sme viac ako len pamiatku uctievali tento deň v našich srdciach a uvoľnili miesto Ježišovi. Manuál Konferencie františkánskej rodiny nám opäť ponúka cenné zamyslenia i spôsoby ako hlbšie prežiť Vianoce a jedným z nich je aj uvedomenie si, „... aké miesto zaujíma Ježiš v našich srdciach, ba viac, či máme v nich miesto pre tých, s ktorými chcel byť identifikovaný.“ S chudobnými, opustenými, vylúčenými zo spoločnosti, utláčanými a aby sme robili... akékoľvek dobro našim najmenším bratom, lebo sme to vlastne urobili Jemu - Ježišovi...

Sme Jeho túžbou

Ak Ježiš prišiel, aby odstránil každú vzdialenosť, ktorá ho oddeľovala od človeka, my sme tiež povolani odstrániť každú vzdialenosť a prekážku v sebe, ktorá nám bráni prežívať a poznať ho osobne. Keď sa pozrieme na sv. Františka, jeho pokoru, chudobu, úplnú dôveru a odovzdanosť Bohu, všeobjímajúcu lásku a minoritu, ktorá sa radostne a so súcitom dáva druhým, aby im ukázala, že Božie káľovstvo už je tu, tak môžeme nájsť v sebe, čo všetko a ako sa nám stavia do cesty. Advent a narodenie Božieho Syna nás opakovane vyzývajú, aby sme sa znovu a znovu pokúšali obnovovať spojenie so svojim Spasiteľom a priateľom a Vianoce budeme mať v srdci neustále.

Vianoce môžu byť zakaždým novým začiatkom, prechodom od detského čakania na Ježiška a jeho darčeky, k životu otvorenému Božej milosti, k životu dospelého kresťana,

cez ktorého Boh robí svet lepším. Pretože, ako píše spisovateľ a františkán Richard Rohr:

„Boh chce priateľov a partnerov, ľudí, ktorí sú jeho obrazom... Boh od nás vyžaduje dospelé náboženstvo a zrelú a slobodnú reakciu. Má rád dospelých partnerov, schopných si vzájomne dávať i brať...“ (z knihy Očekávání Vánoc).

Pretože, ako píše ten istý autor v knihe - Prelomový pôst, všetci sme túžbou Boha a Boh túži cez každého z nás a prahne po živote a láske skrze teba, mňa a v tebe i vo mne.

sr. Mária Marcela

Milé sestry, drahí bratia!

Po prvom roku 800-ročných jubilei (Greccio) sa s vďakou obzeráme a radujeme nielen z krásnych spomienok, ale obzvlášť z požehnaní, plynúceho z účasti na našich jubilejných „jasličkových“ podujatiach. Sme vďační medzinárodnému františkánskemu spoločenstvu za otvorenie celého štvorročia, povzbudenie a inšpiráciu k oslavám v národných, či napokon až miestnych spoločenstvách. Sprítomnenie príchodu Božieho Dieťaťa v chudobných jasličkách sme vďaka iniciatíve najmä prvých rádov oslávili putovným spôsobom na rôznych miestach: s bratmi františkánmi (OFM) po celý rok vždy v 25. deň v mesiaci na Dňoch Greccio, s bratmi kapucínmi a otcom biskupom br. Dávidom na celoslovenskej slávnosti – Púti do Greccio v posledný septembrový deň na Raticovom vrchu, s bratmi minoritmi na celoslovenskej konferencii V šľapajách sv. Františka dňa 20. novembra 2023 na Katolíckej univerzite v Ružomberku a v našich miestnych bratstvách modlitbovým cyklom deviatnika vo vybranom termíne pri jasličkách. Pritom sme sa podľa možností zapájali do programu alebo sa zdieľali či aspoň otvorili pre širšie spoločenstvo františkánskej rodiny.

A na sviatok sv. Františka nám františkánski generálni ministri vrátane brata Tibora Kausera a prezidenta IFC-TOR pripravili veľký dar potvrdený Svätým Otcom pri príležitosti výročia Vianoc v Greccio – možnosť získať plnomocné odpustky. Boli sme požiadaní toto privilégium zdieľať širšiemu spoločenstvu veriacich a pomôcť sprostredkovať a šíriť prúd milostí, spojený s jubileom. Uchopme so ctou a radosťou túto aj ďalšie nadchádzajúce príležitosti spojené s našimi 800-ročnicami.

Damián Berec, minister NB OFS

Blahoslavená Ludovica Albertoni (1473 - 1533)

Nie je vždy ľahké narodiť sa do šľachtickej rodiny. Hoci materiálne zabezpečenie mnohé veci uľahčuje, príslušnosť ku šľachtickému stavu nesie so sebou aj povinnosti a očakávania, ktoré človek musí naplniť. Avšak mnohé rímske aristokratické rodiny darovali Cirkvi viacerých svätých. Jednou z nich je blahoslavená Ludovica Albertoni, vzor kresťanskej lásky a ozdoba Františkánskeho svetského rádu.

Narodila sa v roku 1473 v Ríme. Otec Stefan Albertoni a matka Lucrezia Tebaldi patrili k vznešeným rodom. Keď mala Ludovica iba dva roky, jej otec zomrel. Keďže sa jej matka znova vydala, Ludovica bola spolu so svojou sestrou Laurou zverená do starostlivosti dvoch tiet z otcovej strany, ktoré ju vychovávali v katolíckej viere a viedli ju k modlitbe. Krásna Ludovica mala mnoho nápadníkov, ale najradšej trávila čas v kostole San Francesco a Ripa, pretože milovala františkánsku spiritualitu.

Ťažké manželstvo

Hoci sa jej povolanie javilo ako duchovné, nemala možnosť sama sa rozhodnúť akou cestou sa bude vyvíjať jej život. Vo veku dvadsať rokov sa musela vydať proti svojej vôli za šľachticu Giacoma della Cetera, muža s drsným a násilníckym charakterom. Napriek tomu bola Ludovica obetavou a oddanou manželkou, ktorá svojmu manželovi porodila tri dcéry. Neskôr vo veku 32 rokov ovdovela. Po smrti manžela sa dostala do sporu o dedičstvo s jeho bratom Domenicom, ktorý nakoniec vyhral. Avšak Ludovica netúžila po majetkoch, celé dedičstvo rozdelila medzi svoje dcéry a zriekla sa života v bohatstve.

Život kajúcníčky

Ludovica už dlhšiu dobu navštevovala kostol San Francesco a Ripa, kde ju duchovne sprevádzali Menší bratia, ktorí ju podporovali v rozhodnutí vstúpiť do Tretieho rádu sv. Františka. Hoci ovdovela v mladom veku, o druhom sobáší nechcela ani počuť. Vzdala sa svojho spoločenského postavenia a prijímajúc regulu Tretieho rádu objala Krista chudobného a pokorného.

„V minulosti som patrila viac svojmu manželovi ako sebe, takže som sa nemohla zasvätiť tebe, ó Ježišu. Teraz, keď žijem celá pre seba, zanechávam seba samú, aby som bola celá tvoja.“

Matka chudobných

Ludovica bola presvedčená, že Boh jej dal milosť narodiť sa vo vznešenej a bohatej rodine preto, aby sa mohla o hmotné dobré podeliť s chudobnými. Jej dobročinnosť sa neobmedzovala len na žobrákov, ale sama často vyhľadávala hanblivých chudákov. Rozdávala im chlieb, do ktorého zapekala zlaté a strieborné mince prosiac Boha o to, aby sa dostali do rúk tých, ktorí ich najviac potrebovali. Obzvlášť jej ležal na srdci osud mladých žien, ktoré sa ocitli na ulici. Vzdelávala ich, učila poctivému povolaniu a zaobstarávala im veno, aby sa dôstojne vydali alebo mohli vstúpiť do kláštora. Pre takúto štedrosť nemali jej príbuzní pochopenie. Keď sa za ňu hanbili, ona cítila pravú radosť. Čokoľvek Ludovice darovali, ocitlo sa v rukách chudákov. Keď v roku 1527 vtrhol do Ríma španielsky cisár

Karol V. so svojimi vojakmi, ktorí drancovali mesto, Ludovica sa snažila zmierniť utrpenie ľudí tým, že mnohým poskytla prístrešie vo svojom dome. Odvtedy ju nikto nenazval inak ako „Matka chudobných“.

Posledná extáza

Prísny spôsob života sa prejavil aj na jej zdraví. Koncom roku 1532 postihla Ludovicu choroba, takže takmer nevychádzala zo svojho príbytku. Keď sa táto správa rozšírila medzi jej príbuznými a známymi, všetci ju chceli navštíviť. Ona však túžila byť sama s Bohom a nepúšťala k sebe nikoho, okrem svojho spovedníka. Všetok čas trávila v modlitbe a rozjímaní. Boh ju počas tohto obdobia obdarovával mnohými extázami, až po tú poslednú, kedy s Ježišovými slovami: „Do tvojich rúk porúčam svojho ducha“, vydýchla naposledy. Zomrela 31. januára 1533.

Pochovaná bola podľa svojho želania v kaplnke svätej Anny v kostole San Francesco a Ripa v Ríme. Po jej smrti sa medzi občanmi Večného mesta veľmi rýchlo rozšíril chýr o jej svätosti. V roku 1625 bola vyhlásená za spolupatrónku mesta Rím a v roku 1671 bola pápežom Klementom X. blahorečená. Následne v roku 1675 boli jej pozostatky uložené do nového monumentálneho sarkofágu, ktorý na žiadosť jej príbuzného kardinála Baltasara Paluzzi degli Albertoni, zhotovil Gian Lorenzo Bernini a bol naň vyrytý nápis: Corpus Beatae Ludovicae Albertoniae.

Blahoslavená Ludovica Albertoni je patrónkou Františkánskeho svetského rádu v Ríme a jej spomienku si pripomíname 31. januára.

Extáza blahoslavenej Ludoviky Albertoni

Písal sa rok 1674, keď sedemdesiatšesťročný Gian Lorenzo Bernini (1598-1680), známy predovšetkým ako hlavný architekt svätopeterskej baziliky, autor Katedry svätého Petra

Gian Lorenzo Bernini, Blahoslavená Ludovika Albertoni, 1674, mramor, Kostol San Francesco a Ripa, Rím

a baldachýnu nad jeho hrobom, vytvoril svoju najnovšiu sochu: Extáza svätej Ludoviky Albertoni. Táto téma mu nebola cudzia, pred dvadsiatimi piatimi rokmi vytvoril podobné dielo, Extáza svätej Terézie z Avily. Ňou Bernini ukázal, že je schopný pretaviť tajomstvo náboženskej extázy do hmotnej podoby spôsobom, ktorý sa azda nikdy predtým ani potom žiadnemu umelcovi nepodaril.

Socha, umiestnená v kaplnke svätej Anny v kostole San Francesco a Ripa in Trastevere, znázorňuje blahoslavenú Ludovicu ležiacu na smrteľnej posteli v momente smrti prežívajúc agóniu, či extázu. Hlavu má zaklonenú dozadu, zatvorené oči smerujú nahor. Jej odev je búrlivým prívalom záhybov, zdanlivo rozvíreným neviditeľnou silou.

G.L.Bernini, bl. Ludovika, detail

Mimoriadna krása samotnej Ludovicy a úžasná kvalita rezbárskej práce robí sochu nezabudnuteľnou. Hoci blahoslavená je zobrazovaná v momente smrti, pôsobí naozaj ako živá, z mäsa a kostí. Kontrastné zobrazenie krehkosti jej tela, zahaleného v objemných drapériách, dáva vyniknúť výrazu tváre. Tá prezrádza o jej vnútornom svete viac ako ktorákoľvek hagiografia. Berniniho socha je otvoreným oknom do hĺbín ľudskej duše, odhaľujúca

moment najintímnejšieho spojenia človeka s Bohom.

Napriek pokročilému veku vykonal Bernini takmer všetky práce na soche sám osobne. Ako materiál použil mramor a jaspis, dĺžka sochy je 188 cm.

Keď budete nabudúce v Ríme, nezabudnite navštíviť kostol San Francesco a Ripa, aby ste videli blahoslavenú Ludovicu v celej jej krásе.

Pripravila Martina Zonnenscheinová

www.sanfrancescoaripa.it/project/beata-ludovica-albertoni

www.vaticannews.cn/it/santo-del-giorno/02/01/beata-ludovica-albertoni--vedova-romana

www.santiebeati.it

artepiu.info/bernini-estasi-beata-ludovica-albertoni

foto: www.wikipedia.org

MILOVAL SOM KEĎ SA SIETĚ VLNILA

Každé povolanie je znakom a darom Božej lásky, ktorá sa nenanucuje, ale ponúka plán, ktorý má Boh pripravený pre konkrétneho človeka. Niekedy sa rodí postupne, inokedy prichádza nečakane a celkom zmení zabehnutý život povolávaného. Podobne ako sa to stalo dnešnému hosťovi nášho časopisu Norbertovi Pšenčíkovi, ktorý sa celkom nečakane ocitol v Božej sieti, keď sa jeho kariéra sľubne uberala iným smerom. Potom, čo povedal Ježišovi áno, nastúpil na cestu kňaza a stal sa kapucínom.

Norbert Pšenčík sa narodil 21. marca 1971 v Žiline a má jednu staršiu sestru. Vyrastal v katolíckej rodine. V Žiline chodil na základnú školu a tiež tu maturoval na Strednej priemyselnej škole stavebnej. Po základnej vojenskej službe v r. 1991 vstúpil do seminára sv. Gorazda v Nitre a po ukončení druhého ročníka z neho odišiel a rozhodol sa vstúpiť do rehole Menších bratov kapucínov. Noviciát začal v Podkoniciach a ukončil ho na Ponikách v r. 1995. Ďalšie štyri roky pokračoval v štúdiách za kňaza v Bratislave na Teologickej fakulte TU. Večné sľuby zložil 13. júna 1998 a kňazom sa stal 20. júna 1999. Za diakona aj kňaza ho vysvätil o. biskup František Rábek, toho času nitriansky pomocný biskup. Všetky tieto dôležité momenty boli slávené v žilinskom kostole Obrátenia sv. Pavla – Sirotári, kde podnes pôsobia bratia kapucíni. Doteraz pôsobil vo viacerých kláštoroch ako pastoračný kňaz, magister študentov, novicmajster, gvardián a v roku 2018 si ho bratia na volebnej kapitule zvolili za provinciála – predstaveného provincie bratov kapucínov na Slovensku a v tejto službe pôsobí dodnes.

Ako si spomínaš na svoje detstvo, aké bolo?

Keď som sa narodil, môj otec mal 55 rokov a so svojou staršou sestrou sme vyrastali v harmonickej rodine. Samozrejme generačný rozdiel bol v našej výchove citeľný, ale ocko aj s mamou boli starostliví a milujúci rodičia. Napriek tomu, že otec bol vo veku starého otca, nevymenil by som ho za nič na svete. Stále mi symbolizuje veľký a nádherný obraz Boha ako skutočného Otca, z čoho dodnes ťažím. Samozrejme v detstve a v puberte som si to vôbec neuvedomoval. Moje detstvo bolo veľmi úzko spojené s hokejom, ktorý som začal hrať v ôsmych rokoch. Za hokej vďačím hlavne mame, ktorá otcovi dohovorela, aby mi to dovolil. Hokej bol môj život. Naplňal mi každú minútu dňa a vôbec mi nevadili tréningy v skorých ranných hodinách, pred ktorými som nemohol spať, tak som sa na ne tešil. V piatom ročníku som prešiel na hokejovú školu, kde mali piaty až ôsmy ročník hokejovú triedu plnú chlapcov. Okrem jedného ranného tréningu miesto vyučovania a snahy školy sa prispôbiť hokejovým potrebám, chodieval na rodičovské združenia aj náš tréner. Všetci sme žili hokejom a logom tipu, kto má najhoršie známky, bude kapitán. Našťastie to nebolo pravidlom pre všetkých a boli medzi nami aj veľmi

svedomití chlapci, z ktorých sú dnes lekári, právnici, či úspešní podnikatelia. Boli sme v nie jednoduchom veku a ťažko zvladnuteľní, čo bolo neraz veľmi náročné pre pedagógov, ktorých si s odstupom času stále viac vážim.

Mojím trénerom bol v tom čase Koloman Bielečka, ktorému som dodnes vďačný za hlbokú brázdú v mojom živote chlapca a hokejistu. Svojou láskou k hokeju, pedagogikou a otcovským prístupom ku každému z nás, vypíňal u mňa mnohé oblasti môjho vnútra. Od začiatku som hrával v útoku a rád som dával góly, lebo som miloval keď sa sieť vlnila. Mnohému ma za pochodu učil kolektív a partia spoluhráčov, ktorí ma viedli deliť sa a dopriať niekomu inému niečo lepšie, ako sebe. Stále na tom pracujem a nie vždy sa mi to darí podľa mojich, alebo Božích predstáv.

Základy viery si získaval v rodine, ako si ju vtedy vnímal?

Obaja naši rodičia boli veriaci, avšak otec bol v tejto oblasti viac odvážny a neobľomný. Skrátka „režim, nerežim,“ do kostola chodiť budeme. Až o mnoho neskôr som pochopil, prečo sme so sestrou chodievali na nedeľné sväté omše ráno na 6. hodinu a to v lete či v zime, v čase i nečase. Utajiť sa to však nedalo, bolo to akýmsi verejným tajomstvom. Maminka so svojou

starostlivosťou o budúcnosť svojich detí sa v tejto oblasti držala skôr vzadu. Vyrastal som v centre mesta a navštevovali sme františkánsky kostol sv. Barbory. Na prvé sv. prijímanie ma tajne pripravovali dvaja františkáni, páter Hadrián a páter Norbert, ktorých som z času na čas vídaval v habite. Aby sme sa vyhli nežiadúcim očiam, birmovku som mal na juhu Slovenska, lebo mama pochádzala z „dolniakov.“ V detstve sa viera vo mne rozvíjala opatrne, priamoúmerne k dobe v ktorej sme žili, avšak hlboko prekrytá vášňou k hokeju. Niekde vnútri som vzťah k Bohu pociťoval, pretože mi ho veľmi silno vštepoval otec. Do kostola som chodieval aj v tínedžerských rokoch, avšak hlavne preto, aby som otcovi nemusel klamať. Vždy keď som totiž sa vrátil v nedeľu večer z víkendových dvojzápasov domov, prvá otcova otázka bola, či som bol v kostole. Do kostola som sem-tam vkročil aj sám, akoby „len tak.“ Dnes viem, že to bol Nieкто, kto ma tam milo a predsa figliarsky priťahoval.

Pokračoval si v štúdiu na strednej škole...

Hľadanie strednej školy bolo náročné. Nič ma nebavilo, iba hokej. Rodičia spolu s trénerom zvažovali čo so mnou. Otec veľmi chcel aby som mal maturitu. Ja ako hokejista, som si „bol istý,“ že hokej budem hrať večne a ním sa budem aj živiť. Keďže som lepšie kreslil, čo sme zdedili so sestrou po otcovi, vybrali sme strednú stavebnú priemyslovku, kde sa rysuje a z časti aj kreslí. Bol som slabý žiak. Nemal som k zameraniu tejto školy žiadny vzťah, ani som väčšine predmetov nerozumel. Všetko akosi išlo pomimo mňa, nielen v škole ale aj v mojom okolí, či dokonca v politike a nastavenom režime. Mojm životom bol hokej. Darom výchovy mojich rodičov bol okrem iného aj vzťah k zodpovednosti. Do školy som projekty nosil vždy na čas. Aj keď som sa vrátil v nedeľu neskoro večer z dvojzápasu v Košiciach, do štvrtej hodiny ráno som rysoval, aby som

mohol do školy kráčať s voňajúcim pauzákom v tube. Samozrejme, že za vypracovaný projekt som dostal päťku. Čo dodnes nechápem je, ako sa tretina triedy ospravedľovala, že úlohu nestihla.

V škole bol pre mňa najdôležitejší ľudský prístup pedagógov. Žil som život mladého hokejistu, ktorý si myslí, že niet nad neho a viem, že moje reakcie neboli vždy správne, aj keď som bol doma vedený k úctivému správaniu a k zdvorilosti. Po maturite ma ako dorastenca kúpil HK 32 Liptovský Mikuláš, kde som hral jednu sezónu. Bolo to na rozhraní nežnej revolúcie a blížila sa mi povinná vojenská služba, ktorá sa po páde režimu začala skracovať. Narukoval som do Vojenskej telovýchovnej jednoty Michalovce na 18. mesiacov a našim „starým“ bola ZVS skrátaná z 24 tuším na 20 mesiacov. Na vojne som hral hokej vo vtedajšej 1. SNHL.

Napriek sľubne sa rozvíjajúcej športovej kariére si vystriedal hokejový dres za kapucínsky habit. Čo sa presne stalo?

Na vojne mi bolo dobre. Som submisívny typ a reagovať na požiadavky mazákov mi nikdy nerobilo problém. Táto vlastnosť mi je nápomocná dodnes, nehovoriac o neporovnateľne hlbšom a zmysluplnejšom type autority. Pravdou je, že som začal prežívať v hokeji pocit veľkej osobnej krivdy a nespravodlivosti. Jedného dňa, počas horúceho leta keď sme sa vracali z tréningu do kasární, som prechádzal okolo pravoslávneho kostola a spontánne som vošiel dnu. Zatvoril som za sebou veľké dubové dvere, všetko stíchlo a zalial ma príjemný chlad. Akoby som nechal všetku bolesť a ťažobu vonku na ulici. Po chvíli som začal vnímať ako mi Boh v mojom srdci hovorí: "Poď za mnou. Sľubujem ti, že ťa neopustím. Nesľubujem ti bezproblémový život, ale stále budem s tebou." Cítil som hlboký pokoj, ako keď otec objíme dieťa a povie mu: "Neboj sa, už to bude iba dobré." Všetko prebehlo počas niekoľkých minút. Nepociťoval som žiadne pochyb-

nosti a z kostola som vyšiel celkom iný.

Čo napadne ako prvé chlapca po takomto zážitku s Bohom? Začal som čítať Nový Zákon, knihy Blčiaci oheň, V tieni kríža a Fatimské posolstvá. Všetko o Bohu som hltal. Začal som uvažovať nad seminárom a kňazstvom a často chodiť na sväté omše. Prechádzal som cez bránu kasárni s evanjeliom pod vojenskou košelou a zakúšal zákraky zo Skutkov apoštolov na vlastnej koži. Moje správanie sa začalo meniť. Pomáhal som slabším vojakom nosiť ťažké guľomety, prestal som škaredo rozprávať a začal som sa vyhýbať hokejovým žúrkam a veciam s nimi spojenými. Začal som sa stretávať s miestnym pánom kaplánom, ktorý ma uistil, že keď Boh volá, treba ísť.

Po návrate z vojenčiny som začal pravidelne miništrovať. Mal som 21 rokov a pri

oltári som sa nevedel vôbec pohybovať. Všetko ma učili malí miništranti. Cítil som sa trápne, ale čo už. Nič sa nedalo robiť. Niekedy som miništroval so zaliatym okom po stehoch nad obočím po hokejovom zápase. Bol som zvláštny miništrant.

Po vojenčine v Michalovciach ma žilinský klub chcel odkúpiť späť. Povedal som im nech ma zoberú len na hostovanie, lebo sa chcem hlásiť do seminára a keď ma zoberú, s hokejom končím. Nikto tomu nechcel veriť. Úplne som to chápal. Dodnes na pomaturitných stretávkach, alebo spomínaní so spoluhráčmi, sa za mnohé veci môjho života veľmi hanbím. A tak sa aj stalo. V lete 1991 po prijímacích pohovoroch do seminára sv. Gorazda, som dostal list, že som prijatý. Vtedy bol môj ročník tretím v nitrianskom seminári. Štvrtáci a piatáci pokračovali v bratislavskom seminári.

Ako prijali túto správu Tvoji rodičia?

Keď ma prijali do seminára otec bol veľmi dojatý a šťastný. Maminka sa tejto udalosti už nedožila. Sám neviem ako by reagovala. Problém nastal u otca, keď som sa v druhom ročníku rozhodol odísť a prešúpiť ku kapucínom. Povedal mi, že budem len obyčajným „fráterkom,“ ktorý musí všetkých poslúchať. A zo mňa vyhrklo, veď práve to chcem!

V druhom ročníku seminára sa mi dostali do rúk Kvietky sv. Františka, ktoré ma veľmi oslovili. Aj ja som chcel žiť v takej slobode a v blízkosti Boha, patriaci iba jemu. Nasledovali knihy Vchádzať gladiátor o sv. Pátrovi Piovi a sv. Leopoldovi Mandičovi, ktoré mi predstavovali spôsob života, ktorý sa mi veľmi páčil. Pri nich som si uvedomil, že chcem žiť tak ako oni a to pomaly formovalo moju túžbu stať sa nasledovníkom sv. Františka z Assisi a menším bratom kapucínom. Život sv. Františka ma hlboko oslovil v každej oblasti môjho života a pri rozmyšľaní ako to

Hokejový zápas, Vranov

urobiť, veď som v seminári, mi veľmi pomohol môj vtedajší spirituál Vdp. Jožko Petráš. Predtým som však musel oznámiť svoje rozhodnutie biskupovi o. kardinálovi Jánovi Korcovi. Dnes by to bolo možno náročnejšie, avšak v tej dobe semináre „praskali vo švoch,“ a tak o. kardinál s pochopením akceptoval moju túžbu. Veľmi dobre si spomínam na jeho láskavú reakciu. Hovoril ako má rád sv. Františka a dal mi požehnanie. Vtedy som už trochu „koketoval“ s kapucínmi v Žiline. Keď som prišiel za P. Augustínom, poslal ma za P. Václavom. Ten si ma posadil v malej izbičke a začal mi vysvetľovať život kapucínov. „My žijeme sľuby chudoby, čistoty a poslušnosti. Poslušnosť je taký sľub, že tam kde ťa dajú, vieš že si dobre.“ O rehoľnej poslušnosti sa napísali tisíce strán, ale tento „zásah do čierneho“ nosím v sebe podnes. Ďalšie moje kroky smerovali do Bratislavy k vtedajšiemu provinciálnemu predstavenému P. Šebastiánovi Jaďuďovi. V kláštore ma zaviedli na poschodie, on sedel v miestnosti vo svojom štrikovanom svetri, usmieval sa, zložil ruky do lona a spýtal sa ma: "Čo ťa k nám privádza?" Odpovedal som, že sv. František z Assisi. Vysvetlil mi, čo bude nasledovať a tak som po 2. ročníku odišiel zo seminára. V strede leta sa rozbiehal noviciát v Podkoniciach pri Banskej Bystrici, kde som doplnil osmičku zapálených novicov. Mojm novicmajstrom bol p. Leopold Nemček. Noviciát začal v auguste 1994 a v máji budúceho roka sme sa presťahovali na Poniky.

Zamenil si kolektív hokejistov za kolektív pripravujúci sa na celkom iný druh zápasov. Čo bolo najťažšie v prijatí tejto zmeny?

Pre mňa nič z toho nebolo ťažké. Dodržiaval som všetko, čo mi povedali. Mám povahu a výchovu, ktorá mi nerobí problém poslúchať. Všetko som bral s akousi ľahkosťou. Dodnes nemám pocit ťažkosti s nejakými zákazmi, či príkazmi, zvlášť ak ide o autoritu, ktorú som v zasvätenom

živote vždy bral, že prichádza „zhora.“ Po noviciáte, tí čo chceli študovať, išli do Bratislavy, a ja, keďže som túžil byť druhým P. Piom, som po diferenčných skúškach pokračoval v teológii na TU v Bratislave u jezuitov. Štúdium som zvládol, už to pre mňa nebola ťažko pochopiteľná technická oblasť, išlo skôr o humanitné predmety, dokonca o mojom Bohu, ktorý ma osobne oslovil v michalovskom kostole.

František bol obdarovaný mnohými darmi, ktorý z nich Ti najviac rezonoval na Tvojej ceste?

Na sv. Františkovi sa mi páčilo všetko. Jeho sloboda v pohľade na svet, cirkev, vzťahy, zlo, dobro, skrátka na život ako taký. Človek sa potrebuje učiť byť slobodný sám voči sebe, aby vedel objať svoju minulosť so všetkým, čo obsahuje. Osobne sa pokladám skôr za jednoduchého človeka. Nie som ani filozof, ani intelektuál a ani na teológii som nebol ohromujúci študent, len všetko išlo akosi hladšie. Vedel som, že potrebujem niekoho pri sebe. Mal som o seba strach byť pánom farárom niekde sám na fare. Život v bratstve pre mňa predstavoval záruku usmerňovaní, ale aj životu potrebné zdieľanie sa s pocitmi, radostami, ale aj zlyhaniami, ktoré patria na paletu života.

František bol stále ukotvený v Bohu, celkom slobodný od sveta a vedel spájať aktívny život s kontempláciou. Ako ho môžeme nasledovať v dnešnej, rýchlo a často povrchné žite súčasnosti?

Kráša františkánskej charizmy tkvie okrem iného aj v neustálom hľadaní „aggiornovanej“ autenticity svojej povahy, t. z. aktualizovania do dnešného sveta. Uf, ťažké vyjadrenie, viem. Mnohé z toho, čo žil František, sa dnes už nedá praktizovať. Napríklad svätý František sa rád a často utiekal do hôr a jaskýň, aby kontemploval Boha. My dnes nemôžeme odísť do Malej Fatry na dva či tri mesiace, potom sa na nejaký čas vrátiť a potom znovu odísť niekde do hôr. Bola iná doba, iná atmo-

sféra vo svete a v Cirkvi. Stali sme sa inštitúciou, ale iná cesta žiaľ, alebo Bohu vďaka, nebola možná. Za veľmi dôležité pokladám neskladat zbrane komunikácie a neustáleho hľadania ako sa veci spraviť dajú. Život je o pokusoch konať dobro a vyhýbať sa hriechu. Dnes sa žije oveľa rýchlejšie ako kedysi a deň prináša množstvo rozhodnutí, na ktoré musíme reagovať ihneď. Mnohí si myslia aké to musí byť v kláštore jednoduché. Avšak aj rehoľník dnešného sveta sa musí učiť aktívne hľadať, ako múdro využívať čas a nebyť iba vtáčim pierkom vo vetre tohto sveta.

František bol tiež radikálny vo svojom obrátení. Napriek celkom odlišnej dobe, do akej miery môžeme aj my, čo sme sa zaviazali kráčať v jeho šľapajach radikálne nasledovať evanjelium?

Slovo radikalizmus je dynamit, ktorý môže explóziou zabíjať, ale i pomôcť preraziť cestu pre záchranu života. Sú kapucíni ktorí sa radikalizmu sv. Pátra Pia boja i takí, ktorí ho milujú. Stále viac vnímam, ako je mnoho vecí v našom živote nad naše sily. Pán Ježiš hovorí, že bez neho nemôžeme urobiť nič. Nikto nedokáže byť dobrý sám od seba. Každá ryba objaví závislosť na vode, až keď je vyhodaná na súš. Všetko je Pánovo dielo, jeho milosť. Pevne verím, že Boh je dojatý k slzám z pokusov človeka o dobrý skutok, aj keď sa nám nepodarí podľa našich predstáv. A vtedy možno ešte viac, lebo v našom vnútri okamžite nastáva sebaľútosť a plač ega nad vlastným zlyhaním, avšak často nie kvôli dobru ako takému, ale kvôli nenaplneniu dobrého pocitu zo seba.

Ak radikálnosť nepramení z vnútornej komunikácie s Bohom, ale z pocitového triedenia vecí, ktoré mi tam nesedia, vtedy je dôvod na obavu z nezdravého konzervativizmu. Na Františkovi ma fascinuje ako sa nestáva chudobným, slobodným a poslušným, aby sa priblížil k Bohu, ale po objavení Boha vo svojom živote vie, že z tých

vecí už nič nepotrebuje, dokonca nechce, lebo „Môj Boh a moje všetko.“ Niekedy mám pocit, že si hlavne vo formácii k zasvätenému, ale i kresťanskému životu škrabeme pravou rukou ľavé ucho.

Dnes máme aj my františkáni problém so správnym pochopením aj ďalšieho pojmu konzervatívny, hoci toto slovo znamená primárne toho, ktorý sa pridržiava tradície, rešpektuje overené, zaužívané zásady, spôsoby. Mal by byť dobrý kresťan automaticky konzervatívny?

Necítim sa odborník na takéto témy. Napadajú ma mnohí moji spolubratia, ktorí by vedeli omnoho fundovanejšie odpovedať. Radikalizmus a konzervativizmus sú dva balkóny, na ktorých kvitnú rovnaké kvety. Sú si podobné, avšak podmienené povahou ľudí, ktorí ich zalievajú. Nepochybne majú veľký zmysel a sú pokladmi, ale aj poklad ti môže zlomiť nohu, keď ti na ňu spadne pri nepozornom zachádzaní. Všetky momenty v ktorých presvedčame Boha, že by to mal urobiť inak a lepšie, teda hlavne podľa mojej predstavy, zavážajú škodlivým konzervativizmom. Františkánstvo vlastní veľa krás, napríklad aj dar poslušnosti. Ten rýchlo objaví, kedy sa malý človek túži postaviť na stoličku, aby bol vyšší ako ten, kto ju vyrobil. Ak židia ukrižovali Krista kvôli obrane svojej viery, my kresťania často križujeme ľudí z pre nás tých najduchovnejších dôvodov a sme presvedčení o úplnej správnosti svojho konania. Našťastie bol Pán Ježiš aj úplný človek a presne tá ľudskosť nám v komunikácii s dnešným svetom akosi chýba. Niekedy sa nám lepšie hľadá to neviditeľné, ako to viditeľné.

Kde si pôsobil po kňazskej vysviacke? Čo všetko máš na starosti ako provinciálny minister?

Po vysviacke som dva roky pôsobil v Žiline ako magister študentov. Neskôr som bol poslaný na Hriňovú – Raticov vrch, potom osem rokov Kremnické Bane – Turček ako

gvardián a neskôr novicmajster. Od roku 2012 gvardián v Pezinku a v r. 2018 som bol zvolený za provinciála kapucínov na Slovensku so sídlom v Bratislave. Provinciiál má byť hlavne animátorom bratov v provincii a so svojimi štyrmi radcami rozhoduje o nasmerovaní a vízii provincie a bratov v nej. Na Slovensku máme sedem kláštorov a dve prítomnosti na skúšku. Okrem toho máme bratskú misiu na Islande, dokonca s naším slovenským kapucínom, bratom Dávidom Tencerom, ktorý je islandským biskupom.

K Tvojim záľubám patrí už desaťročia aj hra na bicie. Kedy si objavil v sebe tento talent?

Hudbu som v sebe vnímal od malička. Pamätám si, keď rodičia kúpili gramofón a samozrejme k nemu aj platňu, okamžite som zobral do rúk fixky a začal búchať po vankúšoch. Bola to platňa s názvom Karel Gott 76. Mal som vtedy päť rokov. Dodnes hudbu vnímam hlavne cez bicie. Mame som bubnovaním fixkami popísal vankúše, odrezal „zbytočné“ polkruhy na varechách, aby som si spravil paličky a v siedmej triede som si sám vyrobil bubny. Roky som prezeral týždenník Smer a v kolonke Inzeráty som hľadal bubny. Doma som vôbec nebol pochopený, čomu dnes veľmi dobre rozumiem. Hral som hokej, chodil domov s trojkami na vysvedčení a vetou, že hudba ma neuživí, bol môj každý pokus o kúpu starých bubnov zamietnutý. Za skutočnými bicmi som prvýkrát sedel pri imatrikuláciách na strednej škole. Bol to pre mňa obrovský zážitok! Spolužiak hral na trúbke a tri skladby Luisa Armstronga nás sprevádzal na klavíri pán profesor geodézie Jozef Cagaň. Ku hraníu v ozajstnej kapele som sa dostal až u kapucínov, keď som po noviciáte prišiel do Bratislavy. Brat Felix bol už vtedy hudobne aktívny, vyšla prvá kazeta kapucínov To je život a ja som sa dal dokopy s dvomi kamarátmi v Bratislave a pár rokov sme hrali kresťanský rock ako skupina Oko. Veľmi rýchlo

som sa pridal k združeniu Kapucíni a Stanley a s rôznymi obmenami, vrátane Stanleyho odchodu do večnosti, hrám s kapucínmi dodnes.

U františkánov sa automaticky predpokladá pozitívny vzťah k prírode. Ako ju vnímaš Ty?

Zo mňa sa vždy bratia smiali, lebo ja som nikdy obzvlášť prírodu nevnímam a nemal som k nej žiadny vzťah. Pamätám si branné cvičenia počas školy, v prírode som ožil až keď na trávu hodili loptu. Dve tretiny dovtedajšieho života som prežil na zimných štadiónoch a v autobusoch. Rodičia boli starší, príroda bola pre nás záhrada a letné oberanie egrešov a ríbezlí, čo mi tiež moc nevoňalo. Keď som sa stal novicmajstrom, novici chceli chodiť do prírody a na túry. Všetci sa na mne zabávali, lebo som sa netváril nadšene. Postupne som s nimi začal chodiť na výlety a rôzne túry, čo som bral skôr „služobne.“ Neskôr som už s noviciami absolvoval zimný aj letný Ďumbier, dokonca s jedným noviciatom som bol na Gerlachu. Po prírode sa však nedá chodiť a zostať nedotknutý. Dnes sa rád prejdem po lese, pozriem na kvet, strom, rieku a baví ma sledovať Božie stopy, ako nás zvádza lanami lásky a krásami diela svojich rúk. Ale ak by chcel niekto vo mne vidieť františkánske srdce výskajúce nad prírodou, bude si musieť vyhliadnuť iného kapucína.

Takmer máme za sebou prvý rok osláv 800 ročných františkánskych jubileí, ktoré dali podnet k zorganizovaniu výnimočného stretnutia celej františkánskej rodiny a osláviť Vianoce na Raticovom vrchu. Realizáciu zabezpečovala rehoľa bratov kapucínov. Ako hodnotíš toto jedinečné podujatie?

Z dôvodu 800 roč. františkánskych výročí sme sa stretli predstavení prvého rádu, t. z. troch mužských františkánskych reholí, aby sme o nich uvažovali a sa dohodli, ktoré z nich bude kto zastrešovať. Myšlienku aby bolo výročie prvých jasličiek

v Greccio na Hriňovej, s nadšením vyslovil brat Lucián a mal veľa argumentov, ktorým som sa nevedel brániť. Potom som tento návrh komunikoval s gvardiánom kláštora na Raticovom vrchu bratom Antonom Majerčákom, ktorého rád volám „divotvorca.“ Jemu a jeho bratom treba najviac poďakovať za vybudované hlboké a pekné vzťahy s hriňovčanmi a okolím. Patrí im naozaj mimoriadna vďaka, pretože na prípravu tohto podujatia nebolo treba len pár hodín, ale niekoľko dní a bolo to fyzicky i organizačne dosť náročné. Stretnutie som vnímal, ako historicky prvé oficiálne stretnutie celej františkánskej rodiny na Slovensku. Poďakovanie patrí aj tým, ktorí pricestovali z mnohých kútov Slovenska, aby zažili jedinečnú atmosféru septembrových Vianoc a tak oslávili podstatu najznámejšieho kresťanského sviatku vo svete.

Čím by si povzbudil našich čitateľov na ceste nášho povolania?

Rád hovorievam, že františkánska charizma je do každého počasia. Do takej miery kvitne, do akej sa o nej rozpráva a hľadá sa v nej to božie. Je dielom Ducha svätého, ktorý si vo svojom čase vybral obyčajného mládenca z Assisi, aby čo najdokonalejšie nasledoval svojho Pána a Majstra. Ovocie tohto vzťahu robilo z Františka radostného kresťana a muža modlitby, ktorý bol po svojom obrátení vždy a vo všetkom „nad vecou,“ t.z. pri Bohu.

A tak kráčajme s očami upretými na Ježiša a nebojme sa zlyhaní. Jednou z krás pedagogiky Boha je, že nás z času na čas nechá pomýliť.

Ďakujem za rozhovor

sr. Mária Marcela

foto: archív Norberta Pšenčíka

List Svätého Otca Františka členom františkánskej rodiny pri príležitosti 800. výročia potvrdenia reguly (1223-2023)

Drahí bratia a sestry,

s radosťou v srdci chcem pri takej významnej príležitosti zablahoželať celej františkánskej rodine, ktorej synovskú blízkosť cítim od počiatku mojej služby na Petrovom stolci. Osemsté výročie potvrdenia Reguly menších bratov zo strany pápeža Honória III. v Lateráne, ktoré sa udialo 29. novembra 1223, je vhodnou príležitosťou nie len na pripomenutie si tohto historického okamihu, ale je predovšetkým príležitosťou pre oživenie toho, čo inšpirovalo Františka z Assisi, aby sa vyzliekol zo všetkého a položil základ novému spôsobu života: jedinečnému a príťažlivému, zakotvenému v radikálnom spôsobe žitia Evanjelia „sine glosa“ – bez komentára. Nech je toto jubileum pre všetkých časom vnútorného znovuzrodenia, obnovenia misijného poslania Cirkvi, ktoré nás vyzýva vyjsť zo seba a ísť v ústrety svetu, kde mnohí bratia a sestry čakajú na útechu, lásku a starostlivosť.

Pohnutý týmito myšlienkami vám prinášam niekoľko povzbudení, ktoré vychádzajú práve zo slov Chudáčika z Assisi a ktoré ponúka svojim bratom: „...zachovávať chudobu a pokoru a sväté Evanjelium nášho Pána Ježiša Krista...“ (RegNb 12,4)

Nasledovať sväté Evanjelium

Potvrdená regula začína a končí explicitným odkazom na Evanjelium. Úvodné slová sú syntézou celej reguly: „Toto je Regula a život Menších bratov: Zachovávať sväté evanjelium nášho Pána Ježiša Krista životom v poslušnosti, bez vlastníctva a v čistote.“ (RegB 1,1)

Pre svätého Františka bolo evanjelium stredobodom jeho existencie. Cirkev potvrdila jeho zámer a dala ho jemu a všetkým vám, františkánom, ako text, ktorý už nevyjadruje len duchovnú intuíciu zakladateľa, ale spôsob života. Je to poslanstvo radosti, na ktoré by som chcel poukázať, pretože „napĺňa srdce a celý život tých, ktorí sa stretávajú s Kristom“ (Evangelií gaudium 1).

Preto je naliehavé vrátiť sa k základu kresťanského a krstného záväzku, ktorý sa v každom rozhodovaní môže nechať inšpirovať Pánovým slovom: Kristus je ústredným bodom vašej spirituality! Buďte mužmi a ženami, ktorí sa v jeho škole naozaj učia „regule a životu“!

Poslušní Cirkvi

Milovaní, aby ste mohli žiť podľa Majstrovho učenia, musíte zostať v Cirkvi. František to ukazuje rozhodným spôsobom: k úvodnej vete, ktorá vyjadruje vôľu nasledovať evanjeliové rady, dodáva hneď slová, ktoré sú jedinečné a sugestívne vo svojej forme: „Brat František sľubuje poslušnosť a úctu pánu pápežovi Honoriovi a jeho riadne zvoleným nástupcom a rímskej Cirkvi. A ostatní bratia sú povinní poslúchať brata Františka a jeho nástupcov.“ (RegB 1,2-3)

V tomto zväzku „poslušnosti a úcty“ pápežovi a Rímskej Cirkvi František rozpoznal

základný prvok vernosti povolaniu a prijatia Krista v Eucharistii; preto vyhlasuje svoju nevyhnutnú príslušnosť k Cirkvi. Žite teda ducha Reguly v načúvaní a dialógu, ako to odporúča aj synodálna cesta. Vytrvalo podporujte Cirkev, opravujte ju príkladom a svedectvom, aj keď vás to bude veľa stáť!

Chodte po svete!

Nakoniec sa chcem vrátiť k intuícii, ktorá je obsiahnutá v Regule: chodiť po svete. Vystupujúc v prvej osobe serafínsky otec hovorí: „Radím však, napomínam a vyzývam svojich bratov v Pánovi Ježišovi Kristovi, keď pôjdu svetom, aby sa nehádali, neškriepili o slová a neposudzovali iných, ale nech sú tichí, mierumilovní a skromní, vlúdni a pokorní, nech s každým úctivo hovoria, ako sa svedčí (...) Keď vstúpia do ktoréhokoľvek domu, nech najprv povedia: “Pokoj tomuto domu” (...)“ (RegB 3,10-13)

Chodiť po svete pre vás, bratia františkáni a sestry františkánky, znamená uskutočňovať svoje povolanie v štýle bratstva a pokojamilovného života, bez hádok a sporov medzi vami aj voči druhým, svedčiť tak o „minorite“, s miernosťou a tichosťou, ohlasujúc Pánov pokoj a dôverujúc v prozreteľnosť: je to špecifický program evanjelizácie – možný pre každého.

Z tohto pohľadu je dobré objaviť krásu typicky františkánskej evanjelizácie, ktorá sa rodí z bratstva a chráni bratstvo; je to život, ktorý hovorí; láska dávajúca sa v službe je najväčším spôsobom ohlasovania. Nájdite silu v tomto osobitnom povolaní byť „menší“ a „chudobní“ a to v túžbe aj príslušnosti. Toto je vám darované Františkom skrze Regulu a som presvedčený, že je to v súlade s pozvaním, ktoré adresujeme kresťanskej komunite, aby bola „vychádzajúcou Cirkvou“: „Ak chceme kráčať podľa Pánovho vzoru, dnes je životne dôležité, aby sa Cirkev vydala hlásať evanjelium všetkým, na všetky miesta, pri všetkých príležitostiach, bez váhania, bez zdráhania a bez strachu. Evanjeliová radosť je pre celý ľud; nikoho nemožno vylúčiť.“ (Evangelii gaudium 23)

Preto vám hovorím: neváhajte ísť do sveta v „bratstve“ a „minorite“, zdieľajte blahoslavenstvo chudoby a staňte sa výrečným evanjeliovým znamením; ukážte tomuto svetu poznačenému vojnami a konfliktmi, egoizmom každého druhu a zneužívaním prostredia a chudobných, že Evanjelium je naozaj dobrou správou pre človeka, aby mohol nájsť správny smer pre budovanie nového ľudstva, aby našiel odvahu vydať sa na cestu k Ježišovi, ktorý „aj keď bol bohatý, stal sa pre nás chudobným, aby sme sa my jeho chudobou obohatili“ (porov. 2Kor 8,9).

Drahí bratia a sestry, zverujem vám poslanie objaviť správne cesty, po ktorých treba kráčať, aby ste s odvahou a vernosťou odpovedali na charizmu, ktorú ste dostali. Keď sa pripravujete pripomenúť si základné etapy dejín vašej veľkej františkánskej rodiny, prosím o príhovor Panny Márie a svätého Františka a svätej Kláry a ochotne vám posielam moje požehnanie a prosím vás, aby ste sa aj vy naďalej modlili za mňa.

Rím, 9. novembra 2023

FRANTIŠEK

FR

ANKETA

Azda každý z nás zažil vo svojom živote situáciu, ktorú nepredvídal. Keď sa zrazu veci vyvíjali v rozpore s našimi predstavami. Možno sme si udivene pretierali oči, nechápavo krútili hlavou alebo v nás prežitá udalosť vyvolala bázeň a vďačnosť.

Dejiny spásy sú svedectvom toho, že Boh sa nespráva podľa ľudských schém a predpokladov. Jeho prekvapivé správanie nachádzame v celom Svätom písme. Niektoré Božie prekvapenia zatriasli dejinami sveta i celého vesmíru, ale mnohé iné sa prejavili len v skrytosti ľudskej duše.

Boh sa človeka dotýka originálnym a často prekvapivým spôsobom. Z času na čas vstupuje do všednosti ľudského života a premieňa ju na neobyčajný zážitok.

Názov anketovej témy na zamyslenie:

Prekvapenie, ktoré sa dotklo môjho srdca.

Monika Majčinová

Boh má mnoho mien a podôb. Okrem iného veľmi často je Bohom prekvapení. Rada sa ním nechávam prekvapovať a viesť. Na mojej ceste sme zažili množstvo paradoxov. Ale mám pocit, že prekvapenie v zmysle nechať sa očariť, obdarovať malými či veľkými vecami, že takéto veci vidia správne len deti.

Tento rok však spoločne vo Františkánskej rodine zažívame každodenné Vianoce vďaka spomienke na Greccio, tak možno aj vďaka tomuto výročiu je moja duša citlivejšia.

No a najväčším prekvapením, darom bol môj vstup do iniciácie Trnavského bratstva Antona Paduánskeho. Všetci vieme že to nie je náhla záležitosť, avšak v tomto prípade Boh konal prostredníctvom dobrých priateľov a dal mi šancu na nový začiatok. Prekvapenie v podobe konkrétneho skutku lásky a služby. Pre niekoho možno samozrejmosť a radosť, ale pre mňa je to výzva s ktorou v tomto roku zápasím. Táto konkrétna služba mi umožňuje vstupom do bratstva pripravovať sa na novú cestu a etapu. Počas rozlišovania povolania, ktoré predchádzalo vstupu do iniciácie OFS, bolo pre mňa potrebné sa učiť prijímať dary. Často je to náročnejšie ako dávať, najmä keď sa v slabosti prejavuje nutnosť prijať.

Pane pred Tebou sme takí malí a slabí, som naplnená vďačnosťou za všetky Tvoje prekvapenia.

Vendelín V. Hájek OFS, Česko

Cestou životem se, jako Kryštof Kolumbus vydáváme za svou představou. Svěříme-li se dobrému Bohu, dokáže nás on uvádět do „nového světa“ dalece přesahujícího naše obzory.

Jednoho sobotního odpoledne, prvního března, jsem šel s kamarádem na procházku ukázat mu okolí naší dědinky. S úbytkem denního světla jsme se několikrát rozmýšleli, zda se už nevrátit. Něco nás však vedlo dál, až jsme přišli ke kapli svatého Antonína na kopci. Do přicházejícího soumraku jsme uviděli ve výšce zářit malá barokní okénka. Někdo je uvnitř. Nesměle jsme vstoupili.

V kapli sálající chladem se choulila skupinka „divných lidiček“ a modlila se. Za svět, za nemocné a strádající, za potřebné. I za nás, kteří jsme sem, o sto padesát výškových metrů blíž k Bohu přišli z degustace slivovice. Tam dole v sále byl vydýchaný vzduch, řešili se hlouposti. Tady nahoře chlad, zima po těle a teplo v srdci. Tak jsem v období ožívování své víry, objevil sekulární františkány... a přívál Boží lásky, kterému nešlo odolat.

„Milý Bože, tak i tomuto ses chtěl věnovat“, s obdivem povzdechla sestra N. když se seznamovala s vývojovými fázemi největšího evropského brouka – roháče. Čtyři až šest let vývoje larvy v trouchnivějším dřevě, tříměsíční zakuklení v zemi. A poté kratičký život dospělce s jediným cílem – udržení rodu. Milý Stvořiteli, kde na ty nápady chodíš?

Krásnou ukázkou Boží kreativity jsou také členové třídy savců, ušaté „létající myši“, tedy netopýři. I je, stejně jako sestru N. hmyz bezpochyby zajímá. Aby mu přišli na kobytku a při svém poletování až padesátikilometrovou rychlostí si nenatloukli čumák, vydávají ultrazvuk. Jeho echo snímají ušními radary. Naslouchání jim zajišťuje přežití. Už asi šedesát miliónů let.

Je mi dopřáno neobávat se změn, naopak. Dej mi Pane prosím uši velké jako má bratr osel a bystré jako má bratr netopýr. Abych slyšel slůvko pochopení pro povzbuzení, ale i poselství, jehož význam nyní nedohlédnu... abych nepřeslechl tvé Slovo nabízející žití věčné.

PS: Stvoření i život jsou plné překvapení. Po necelých třech letech od složení profesního slibu jsem se já nedochůdče, ve všem nanejvýš průměrný, stal národním služebníkem. Ale přijal jsem kandidaturu v odevzdanosti, bez vlastního vymezování, do služby, která mi bude určena. Tak bych zcela vyveden z míry být neměl.

Skutečné, radostné překvapování začalo až poté: ze shovívavého pochopení druhých, když se já, kterému je vlastnějí být „černým vzadu“ mám postavit dopředu. Z toho, jak krásně a pokojně věci plynou, nechá-li se prostor Boží prozřetelnosti. Ale hlavně, jak obohacující je tato služba – jakou hromadu milostí dostávám za hrstku úsilí.

Eva Fabianová OFS

Príklady patriarchov zo Svätého písma ma viedli k zamysleniu, ako mňa Boh niekoľko generácií pripravoval a viedol k uskutočneniu plánu so mnou. Z oboch rodín mojich rodičov vyšlo niekoľko duchovných povolání kňazov a rehoľných sestier, ktorí mali vplyv na môj život. Rodičia na novej spoločnej ceste dostali do daru obraz Getsemanskej záhrady. Aj on dával smer môjmu životnému putovaniu.

V spomienkach sa mi vynára chvíľa môjho prvého prekvapenia. Dvojrôčnú ma mama priviedla na Veľkú noc k hrobu Pána Ježiša. Keď som zbadala na kríži položeného na zemi toho, komu som každé ráno z postielky hľadela do tváre, pokropenej Krvou, s hrôzou som vykrikla: „Chudáčik, čo Ti to urobili!? Neboj sa, ja Ťa tak nenechám.“ A klince z rúk a nôh som mu vyťahovala. To bola prvá odpoveď prekvapenej detskej duše na volanie: „Vezmi svoj kríž a nasleduj ma.“

Božia pravica a azda aj moja stará mama z neba ma priviedli do františkánskej rodiny. Ved' aj ona do nej patrila. Niekoľko rokov bola ministerkou bratstva OFS. Iste nebolo náhodou, že sa moja mama narodila 17. septembra, na výročie stigiem svätého Františka, a už vtedy, hoci som ja ešte nebola na svete, Pán pripravoval moju cestu pod znakom kríža Tau.

Pri svojej profesii som prijala meno svätej Margity Márie Alacoque. Pán ma skrze ňu učil vnímať dotyk Jeho lásky, aby sme v Neho uverili. Hneď po sľuboch som prežila svoje veľké prekvapenie. V noci som sa prebudila na neopísateľnú radosť. Pán v mojom srdci zapálil plamene svojej horúcej lásky. Stupňovala sa vo mne, až som mala pocit, že musím zomrieť od šťastia. Zatúžila som splniť všetko, o čo Pán Ježiš žiadal Margitu, aby aj mňa urobil schopnou uskutočniť Božie úmysly. Každú noc zo štvrtka na piatok som si ľahla dolu tvárou, vystrela ruky do kríža, ako ju žiadal, aby s ním prežívala smrteľný smútok, ktorý pocítil v Getsemanskej záhrade, a modlitbou vynahradila vlažnosť apoštolov, že s ním nebdeli ani hodinu.

Iskra Božej lásky tak neprestala vo mne tlieť. Jej pôsobenie bolo posilou mojej viery a zdrojom milosti i poznania. Prekvapivé prejavy zažitej osobnej skúsenosti sa dajú len veľmi ťažko opísať slovami, ale majú veľmi silný vplyv na môj život a každodenné konanie.

Prežitá milosť mi pomohla lepšie pochopiť stigmy svätého Františka, i to, že kríž, ktorý vyjadrujú, nosí v sebe každý človek ako bránu do svojej duše. Plameňmi lásky chce Pán Ježiš posvätiť všetkých ľudí. Svoj oheň prichádza vrhnúť na zem a chce, aby už vzplanul. Aby mu ľudia otvorili svoje brány ako múdre panny, keď Kráľ slávy zostúpi z neba. Aby mohol vstúpiť do ich srdca a boli navždy s ním.

Mária Zita Schmidtová OFS

Takých prekvapení mám toľko, že ani neviem, ktoré vybrať. Napr. niekoľko rokov som sa denne modlila za jedno nové konkrétne kňazské povolanie podľa Ježišovho výberu - súčasťou modlitby bolo 13 Verím v Boha... Mala som vtedy ešte len dočasnú profesiu, ale zúčastnila som sa veľkého formačného stretnutia na Hostýne v r. 2008.

Pracovali sme v skupinkách a jednu časť sme skončili pred obedom ako prví. Keďže som vtedy ešte nikoho nepoznala, posadila som sa bokom do šera prázdnej jedálne a zamyslená som pozerala do zeme. Odrazu sa ku mne približovali kroky a prisadol si ku mne neznámy brat z I. rádu. Na moje prekvapenie brat hneď začal rozhovor (prežívala som vtedy veľmi ťažké obdobie v rodine a bála - hanbila som sa niekomu zdôveriť - vedela o tom len „kopa popísaného papiera“, ktorú som laicky sformovala asi do 4 zbierok básní) a keďže brat na mňa pôsobil veľmi upokojúco a milo, náš rozhovor prešiel aj na túto tému...

Medzičasom sme sa naobedovali a brat ma cez obedňajšie voľno pozval na kalváriu na krížovú cestu (KC). S radosťou som súhlasila a ponúkla som, že mám jednu veľmi peknú so sebou - našla som ju v starom časopise, rozstrihala doslova po riadkoch a urobila som brožúru s asi 10 kópiami (vtedy ešte mobily nemali fotoaparáty :) a ani neviem prečo, pribalila som si ich všetky do tašky aj s mojimi „zbierkami“... Aké však bolo moje prekvapenie, keď som KC podala bratovi a on celý červený sa zdráhal, že túto nieeee!!! Nakoniec vyšiel s pravdou von - to on ju zostavil! KC bola úžasná, pripojilo sa k nám viac ľudí, takže došlo aj na kópie... a nakoniec aj na moje básne, ktoré dovtedy nikto nečítal, a ktoré si brat do rána, namiesto spánku, na izbe prepisoval... Vymenili sme si čísla telefónov a keď nietorý z nás niečo ťažké prežíva, príde správa ešte aj po 15 rokoch, od toho druhého a následne odpoveď - „To ako si vedel - vedela?“

V modlitbe som pokračovala a rovnaký zázrak, ako naše prvé stretnutie, bola o päť rokov neskôr aj bratova kňazská vysviacka, na ktorej ma doprevádzalo celé bratstvo aj s duchov. asistentom, keďže ja sama cestovať zo zdravotných dôvodov nemôžem. Dnes je brat provinciálom a ja od toho stretnutia na Hostýne cítim a viem, že to za neho som sa modlila - že Pán mi ho takto zázračne ukázal... Nech je za to zvelebený.

P. S.

... o všetkých „náhodách - zázrakoch“ sa pri tomto stretnutí písať, pre nedostatok miesta, nedá... a ani nečakám, že by to mohol byť príspevok, ale napísala som to ako práve čerstvo oprášené spomienky, ktoré vo mne vyvolalo naše stretnutie po 15 rokoch na Raticovom Vrchu, keď sme oproti sebe „náhodne“, medzi množstvom ľudí, natrafili a skončili v bratsko - sesterskom objatí a dlhom rozhovore...

Poznáváme české terciáře

Člověk František Chlouba OFS

Otec, manžel, dědeček, politik a běžec na dlouhé tratě

Liberec je v Čechách na severu a Plzeň zase na jihozápadě. Vzdálenost 200 km. Jako běžec dlouhých tratí do Plzně zatím nedoběhl a tak si dopisujeme elektronicky. Z jeho odpovědí voní skromnost. František se od začátku divil, proč jsem si vzpomenu právě na něj. Že není nijak příkladný. Ale v mém podvědomí je už dlouho uložen jako pokorný člověk, který si je vědom toho, že všichni jsme součástí velkého celku a že každý můžeme přispět tím málem co máme, čím jsme sami byli obdarováni. Někteří své dary nepoužíváme, ale František Chlouba je druhým nabídnul s důvěrou v Boží pomoc a s vědomím, že patří k obyčejným lidem jako ostatně my všichni. Náš řád se skládá právě z obyčejných lidí žijících ve světě.

Napiš mi něco o své rodině a o svém dětství.

Jsem rozený pražák, pokřtěný hned po narození v porodnici v Londýnské ulici na Praze 2. Prý tam byla kaple. Rodiče nebyli ani jeden věřící, takže křest má na svědomí babička z matčiny strany. U ní jsem taky strávil polovinu dětství, protože matka byla v domácnosti, jak bylo tehdy ještě častým zvykem, a uchylovala se s námi na venkov, kde bylo příjemněji než v Praze. Po čas té poloviny u babičky jsme chodili v neděli do kostela a babička mě učila před spaním pokleknout a odříkat modlitbu. Když jsme přijeli do Prahy, nechodilo se do kostela ani nebylo vyžadováno pokleknutí před spaním. Od té doby jsem trochu rozpolcený. Někdy kolem devátého roku věku jsem v létě zabloudil v lese, když jsem hledal houby. Strašně jsem se bál, že nenajdu cestu ven, tak jsem se začal modlit (bylo to u babičky). Modlitba zněla asi takto: Pane Bože, vyveď mě z toho lesa a já v Tebe začnu věřit. Během minuty jsem se ocitl na kraji lesa u silnice, kterou jsem znal, asi kilometr od domova. Ještě cestou domů jsem na svůj slib s radostí zapomněl. Vzpomněl jsem si na něj až v sedmadvaceti letech, když mne má budoucí žena přivedla k víře. Tolik k začátku mé cesty.

Jak si se setkal s Bohem?

Pocházím, abych tak řekl, z rozvrácené rodiny. Naši se rozvedli, když mi bylo deset, a rozchod to byl hodně bouřlivý, mírně řečeno. Tak jsem se vlastně stal dítětem ulice, ač jsem měl domov a matku, která ale, aby nás dva kluky uživila, si vzala i druhou večerní práci. Kolem třináctého roku mě od toho potulování na ulici zachránili skauti. První pražský oddíl. O tom by se dalo dlouho vyprávět. Manželku jsem poznal při druhé fázi potulování, když už jsem skautům odrostl a ještě neznal lepší smysl života. To už jsem měl skoro za sebou vysokou školu. V roce 1981 jsme se vzali v kostele v Dolním Lánově, já už jako čerstvý konvertita. Společně jsme se usadili v mém dnešním bydlišti. Po dvaceti sedmi letech v Praze jsem už tedy čtyřicet dva let v Rychnově u Jablonce nad Nisou v podhůří Jizerek. Takže už se snad mám právo nazývat František z Jizerek.

Co tvoje rodina dnes?

Abych završil curriculum vitae, mám čtyři děti a šest vnoučat. Teď už bohužel v jednotném čísle, protože manželka po více než dvouletém boji podlehla letos v březnu rakovině. Smrt to byla vpravdě křesťanská. Zemřela obklopena dětmi doma a mohl jsem být u ní do posledního dechu. Dokázala se velmi hezky rozloučit i se svými malými vnoučaty, byla řádně zaopatřena a v podstatě do poslední chvíle dokázala vzbuzovat radostnou naději. To se nakonec ukázalo i na pohřbu, při němž byl plný kostel vlastně nevěřících. Žena byla dlouhá léta knihovnice a lidé ji měli moc rádi. A když jsem pak na hostině všem řekl, že manželka chtěla, aby se na jejím pohřbu usmívali a radovali se s ní, tak to vzali a usmívali se a radovali. Když nám kdysi soudružka učitelka na základní škole říkala, že křesťani jsou taková zvrácení, že když jim někdo umře, tak se radují, protože jde do nebe, tak jsem netušil, že

to fakt takhle prožiju. Ostatně kdo jiný by měl přijít hned do nebe než žena, která se mnou vydržela dvaatřicet let.

Jak si se potkal s terciáři?

K terciářům jsem se vlastně dostal omylem. Teta mé ženy, pražská terciářka, nám jednou vzkázala, že se máme stavit v libereckém Vesci. Tehdy tam měli společný dům františkáni a školské sestry. Prý nám něco chtějí. Ujal se nás otec Radim. Sice netušil, co nám chtějí, ale sdělil, že chce založit společenství mladých. Byli jsme tehdy dva manželské páry ve stejné věkové kategorii, zatímco existující společenství bylo vesměs o dvacet až dvacetpět let starší. Tenhle začátek s františkány mohl být někde kolem roku 1987. Přesněji to věděla manželka, ale ta už nám to bohužel nepoví. Druhý manželský pár po krátké době odpadl, takže jsme nakonec byli začleněni mezi ty starší. Scházeli jsme se tehdy po bytech a vedle toho jsem často navštěvoval františkány a modlil se s nimi breviář, protože tyhle návštěvy byly čirá radost. Působilo to trochu jako odbojová činnost, ale takhle jsem to tenkrát nevnímal.

Po změně režimu jsi začal být aktivní v místní politice na malém městě...

V roce 1989 jsme byli v listopadu s manželkou v Římě na svatořečení Anežky České. Tam jsme jeli zpoza opony, zpátky jsme se vraceli do svobody. To byl další mezník v životě. Samozřejmě jsem se trochu veřejně angažoval hlavně proto, že v našem miniměstečku bylo málo těch, kteří by se chtěli projevit. Tak se stalo, že jsem se dalším omylem stal starostou, protože nikdo jiný to nechtěl vzít. Takhle to vydrželo dvacet čtyři roky. Vítězství ve volbách nebyla drtivá, spíš s odřenejma ušima. Ale to je asi správně. Za tu dobu jsem ve funkci dost zblbnul, aniž bych si to sám uvědomoval. Vítězit drtivě, to by ze mne byl teprve magor.

Manželka Renata s vnučkou Apofinkou, 2021

Jaké pocity jsi měl jako politik?

Sice jsem si celou dobu opakoval, že ti občani mě platí a já jsem povinen jim za to odvést maximum, musím je pozorně poslouchat, nechat si nadávat a vnímat jejich starosti a bolesti. Ale každý, kdo v takové funkci byl, ví, že se nelze zavděčit každému, a taky ví, že si postupem času vytvoříte takový obranný val a občas se nezavděčíte ani tam, kde byste se zavděčit opravdu měli. Prostě jsem byl rád, když mne nakonec po šesti volebních obdobích porazili mladí a já si mohl zrekapitulovat, že to moje starostování zas nebyla taková sláva, jak se to na první pohled jeví.

Lze spojit křesťanství a politiku?

Samozřejmě mi křesťanství dávalo motivaci snažit se něco dělat a dělat to poctivě přiměřeně k vlastním schopnostem. Ale tak to dělal i Havel a ke křesťanství se nehlásil. Terciářství je v tomto směru jen intenzivnější způsob křesťanství. Myslím, že ke službě v politice, tedy ve veřejné

správě, by se měl hlásit každý poctivý člověk, tedy i křesťan, pokud k tomu má alespoň trochu předpoklady. Vykuků je v politice dost, tak ať se to aspoň trochu vyrovná. Nebo jinak řečeno, křesťané, zvláště ti ortodoxní, vnímají politiku jako něco nečistého. Jenže politika, tedy správa věcí veřejných, neumí být čistá nebo špinavá. To umí jen lidé. Pokud se křesťan nechce ušpinit politikou, má podobný postoj, jako ti farizeové, co nechtěli vejít k Pilátovi do domu, aby se neznečistili před svátky, a pak ze dvora volali: Ukřižuj ho. Za sebe myslím, že poctivý křesťan má povinnost jít do politiky a poctivě se angažovat. I když chápu, že je to v tom prostředí těžší než v debatním kroužku na faře.

Jak reagují lidé na politika, který chodí do kostela?

Samozřejmě výhodou malého města je, že všichni o sobě všechno vědí. Věděli od té doby, co jsem se sem přistěhoval, že chodím do kostela. Přesto (nebo možná právě proto) mne v tomto misijním území volili do veřejné funkce. Pravda, někteří pak říkali, že dávám všechny obecní peníze na kostel. A je pravda, že oprava střechy, vitráží a fasády kostela byla dokonána mimo jiné i díky příspěvku z městského rozpočtu. Málokdo si ale přitom uvědomil, že ten příspěvek muselo schválit minimálně osm z patnácti zastupitelů, z nichž kromě mne do kostela nechodil ani jeden. A další výhodou malého města je, že se sejdeme v hospodě, kde po pár pivech a řešení obecních problémů se občas někdo zeptal taky na tu moji víru. Takže jsem byl taky omylem takový trochu misionář. Snad jsem aspoň občas někoho přiměl o tom přemýšlet. To by bylo velké vítězství.

Co tvůj život v místním františkánském společenství? Sekulárním františkánem jsi už 33 let.

Pokud jde o naše terciářské společenství,

tak jsem tam byl dlouho jen takovým pasivním naslouchajícím. Dokud byl naživu MUDr. Pur, tak taky bylo čemu naslouchat. Byl to intelektuál, který měl načteno kdeco, dovedl z toho pro nás dělat poutavé výtahy a uměl přednášet. I když kvůli pravidlům jsem i tehdy občas dělal ministra, nenahraditelnou hlavou společenství byl on. Po jeho smrti jsme se ve funkcích různě střídali, protože nás na těch pět povinných postů bylo a je tak akorát. Proto jsem nějaký čas dělal ministra, nějaký čas zástupce ministra a nějaký čas taky sekretáře. Ale tohle nejspíš zná mnoho bratrských společenství, že na funkce je jich jen tak tak. Ostatně myslím, že tohle ani nebylo tím hlavním Františkovým záměrem. Ani Kristus nenutil učedníky, aby si mezi sebou volili funkcionáře. Naše terciářské společenství odpovídá stavu v misijním území, jakým severní Čechy jsou. Setkání máme otevřená všem, kdo mají zájem o svatého Františka. Občas někdo přijde a pak zase nepříjde. Povolání nějak poslední dobou nejsou. Za to samozřejmě může ministr, kterému chybí ten zápal, s nímž František dokázal hlásat radostnou zvěst i ptáčkům a vlkovi.

Jak vidíš budoucnost sekulárního františkánského řádu?

Pokud se ptáš, jak vidím budoucnost řádu, tak v tom jsem optimista. Je-li to Boží dílo, pak ho čeká jen to nejskvělejší a sám Pán si rozhodne, jak ho chce mít. Není-li to Boží dílo, pak ať to klidně zanikne. Ale já věřím, že to je Boží dílo. Akorát my lidi máme pořád tendenci z toho dělat organizaci k obrazu svému. Pořád chceme vyvíjet činnost, prezentovat a zviditelňovat se, jak je to dneska moderní. Ale my přece máme žít podle evangelia po vzoru svatého Františka. To je v dnešní nesmírně bohaté době hodně náročná práce. Ale v podstatě chci říct, že vlastně nejsem schopen posoudit, jestli konáme správně, a tak to nechávám na Bohu a osvícenějším.

Spolupracuješ dlouhodobě s redakcí českého časopisu Zpravodaj bratrských společenství...

Sazbu čtvrtletníku českého Zpravodaje vnímám, jako to nejmenší, co jsem schopen pro naše terciáře udělat. Dělam to mizerně a hlava už nemá tolik nápadů, jako za mlada, abych to dělal lepší a poutavější. Ale vlastně nevím, jestli by bylo opravdu lepší ho dělat poutavější, provokativnější. Není to časopis, jsou to zprávy z rodiny a formování rodiny. Zkrátka službička, kterou dělám, je to nejmenší a odpovídá mé líné povaze, takže za ni se spíš omlouvám, že je nedostatečná.

Jak vnímáš slovenský časopis Františkánská rodina?

Pokud jde o Františkánskou rodinu, tak myslím, že je to časopis dělaný profesionálně. Asi jako býval Poutník v Čechách, když ho dělala Olga Šotolová. Je výborně výtvarně zpracovaný a taky myslím, že se nebojí vybírat mezi příspěvky. Časopis má proto kompaktnější podobu. Má téma. My v Českých zemích jsme rádi, když někdo vůbec něco napíše, takže jsou tu vedle sebe příspěvky značně odlišné literární hodnoty. To je v rodině samozřejmě normální. Ale Slováci evidentně víc dbají na jistou základní úroveň.

Ve svém kraji jsi znám jako běžec, maratonec. Jak jsi k běhu přišel – tedy přiběhl?

Jestli chceš slyšet o mém běhání... To je tak, že já jsem vlastně levej na všechny sporty. Běh je ale přirozený pohyb, který se na první pohled zdá, že nejde zkazit. Běhat jsem začal na vojně (pro mladé – komunistická povinná prezenční služba, kdy nepřítel byl od nás na západ a vojáky z povolání dělali v dřívě většině politicky spolehliví hlupáci, vojáci tzv. základní služby směli z kasáren jen na zvláštní povolení). Běh jako fyzická příprava byl povolen, a dokonce bylo možno v pod-

statě legálně vyběhnout do blízkého lesa a tam se cítit chvíli svobodně. V Rychnově jsem si pak našel trasu zhruba dvanáct kilometrů a zjistil jsem, že mi tahle volnost běhu sám kdesi v lese pořád vyhovuje, i když už nejsem zavřený v kasárnách. A tahle čirá radost z běhu mi zůstala, i když ten můj současný pohyb vpřed se už moc během nazývat nedá.

Už máš svůj věk a přesto běháš dál...

Po padesátce jsem došel k závěru, že dvanáct kilometrů je hodně a měl bych ty trasy zkrátit. A pak se mi dostal do ruky onen slavný bestseller *Born to run*, kde jsem se dočetl o osmdesátiletém indiánovi, který běžel v horách padesát mil, prostě proto, že prý mu nikdo neřekl, že to v jeho věku už není vhodné. Tak jsem se začal zajímat o delší trasy. Nejdřív půlmaraton. Zajímavý výkon, po jehož prvním absolvování jsem měl problém chodit. Pak jsem zkusil maraton a zjistil jsem, že to nejsou prostě dva půlmaratony, ale úplně jiný životní příběh. Nakonec jsem se rozhodl běhat ty opravdu dlouhé trasy, sto kilometrů a víc.

Co ti běh na dlouhé tratě dává?

A tam jsem našel ten svět, který jsem podvědomě hledal. Svět, kdy se ocitáte nejen mimo komfortní zónu, jak se dnes rádo moderně povídá. To je svět, kdy se najednou ocitnete, jak by řekl běžec, úplně v řiti. Nemůžete a nemáte možnost vzdát, není kam se uchýlit, prostě musíte pokračovat. A pak zjistíte, že každá krize jednou přejde a člověk vydrží mnohem víc, než si myslel. A v tomhle světě jsem se cítil Bohu nejbliž.

To mi připomíná zážitky mystiků... Setkávají se s Bohem jinde než v kostele.

Já jsem vlastně nikdy nebyl dobrý běžec. S dlouhými tratěmi jsem fakt začal poměrně dlouho po padesátce. Ani v mládí

Foto z rychnovského půlmaratonu, který František založil a do dneška proznačuje trasu. Na pozadí je kostel sv. Václava, což podtrhuje skutečnost, že ten maraton je Svatováclavský, běhá se 28. 9. tedy vždy na sv. Václava, a všichni věřící i nevěřící to berou jako samozřejmost.

jsem nikdy nebyl v atletickém oddílu, takže jsem populární pojmy, jako běžecká abeceda, úseky, pyramida a podobné po-

znal až na stará kolena a nikdy jsem je reálně nezkoušel. Takže jsem běhal, jak mi nohy narostly, ale díky chuti do běhání jsem za závody projedil půlku republiky a poznal kouty, kam bych se asi jinak nevpravil.

Být františkánem ve světě znamená být různými způsoby s lidmi v okolí...

A díky svému stáří a nesportovní postavě jsem se stal i populární a získal spoustu kamarádů. Tolik tedy o mém běhání. Pro křesťany to asi není žádný vzor. Snad jen ten fakt, že Bůh je i tam, kde byste ho nehledali, v bolesti, zoufalství, krizi i beznaději. Ostatně myslím, že moje žena byla s Bohem v mnohem drsnějších podmínkách chemoterapie, proti nimž je ta nejhorší běžecská krize jen odpolední čajiček.

Mluvíš o nesportovní postavě - křivá záda?

Nikdy jsem je jako nemoc nevnímal. Já jsem totiž celý život ten nejzdravější člověk. Jediným mým, vlastně jen zdánlivým, problémem je Scheuermannova choroba. Je to věc, která je hodně vidět, ale mně nepůsobí skoro žádné problémy. Tahle záhadná choroba prý postihuje 20% hlavně chlapecké populace. Asi v menší míře, protože tak ohnutých lidí, jako jsem já, jsem mnoho nepotkal. Jenže mne záda bolely delší dobu naposledy asi v pětatřiceti, kdy jsme byli s dětmi u slavné léčitelky Patočkové v Semilech. Ta babča tehdy na mne koukla a říkala: Vás bolejí záda. A já, byl jsem tam tehdy kvůli těm dětem, jsem odvětil: To nic není. To je trvalý. Doktoři to říkali. Ona mne hned sprdla: Jíte ovesný vločky? Přiznal jsem, že ne. Ona mi napsala takový recept, směs, které se později začalo říkat müsli. Žádný léky nebo bylinky. Ovesný vločky, med, ořechy, jablko a mlíko. Každý ráno pár lžiček a do čtrnácti dnů záda přestaly bolet a vlastně už nikdy nezačaly.

Takže jakápak nemoc. Mám pocit, že moje

povídání není moc o Bohu a o věrnosti křesťana? Tak snad jen dodám, že ona paní Patočková chodila denně do kostela, vedle něhož bydlela. Od lidí nebrala peníze a pomáhala, i když nechápu, jak to dělala. Jednou jsme za ní byli s dcerou, která už pár dní zvracela i po lžičkách vody a doktoři nás poslali do nemocnice na umělou výživu. Patočková se na ni podívala a řekla: „Nebojte se. Ta bude v pořádku. Dejte jí něco, co jí chutná.“ Odvezli jsme dceru domů, dali jí tehdy oblíbený termix, ona ho snědla a byla zdravá.

Co bys vzkázal na závěr těm, co se někdy bojí zapojit se do politiky?

A možná snad na závěr zajímavé zkušenosti z politického života. I v lokální politice jsou situace, kdy nervy pochodují, jde o hodně veřejných peněz, často se vás snaží potopit i političtí spojenci. Párkrát se mi stalo, že jsem měl problémy se spaním a klepal jsem se strachy, co bude. Vždycky jsem zkusil tu modlitbu tenkrát z dětství z lesa. Prosil jsem, ať mne z toho vyvede. Jen jsem už nesliboval, že v Něj uvěřím. A On mne z toho vždycky nějak vyvedl. Před jednáním zastupitelstva jsem si zvykl prosit anděla strážného, ať se domluví s anděly ostatních zastupitelů, aby jednání bylo klidné. Když jsem na tu prosbu zapomněl, pohádali jsme se a nic kloudného jsme nerozhodli. Ale když jsem nezapomněl, šlo všechno jako po másle. Neomylně! Fakt!

Františkovo vyprávění mě dojalo. Narodili jsme se ve stejném roce. Ke Kristu nás oba přivedly naše babičky. Skoro se neznáme, ale jsme spojeni prožíváním života ve stejné generaci. Oba jsme si vědomi toho, že každý jsme jen malou kapkou v moři lidí a andělů. Mám Františka rád i přesto, že se nevídáme. Myslím, že takto jsme všichni nějak propojeni.

Připravil: Luboš Kolafa OFS
Foto: archiv Františka Chlouby

VIANOCE NA RATICOVOM VRCHU

Poľana, naše najvyššie sopečné pohorie a lazy pod ňou, sa 30. septembra 2023 prebúdzali do vlhkého a šedého rána. Oblaky zatlačili slnko, ovládli celú oblohu a sľubovali dážď, tak ako takmer po celom Slovensku. Raticov vrch vysoký 638 metrov, dvíhajúci sa nad Hriňovou ožíval už v skorých hodinách a kláštor bratov kapucínov, zasvätený všetkým svätým anjelom, čupiaci za bielou dominantou kostola sa pripravoval na svoj veľký deň. Štíhla vysoká veža kostola zasväteného Panne Márie Lurdskej pôsobil v ponurom počasí ako maják, ktorý bezpečne vedie pútnikov k miestu, kde v sobotu posledného septembrového víkendu malo dôjsť k nevsednej udalosti – sláveniu Vianoc. Hlasy tých, ktorí chystali pódium, na ktorom sa o pár hodín mala konať vianočná polnočná omša, prebudili somárika a kravičku, vo vedľa postavenej maštaľke živého betlehema. Organizátori a dobrovoľníci šliapali po mokrej tráve veľkej lúky za kostolom, aby pripravili na Raticovom vrchu mimoriadne podujatie. Zo všetkých kútov Slovenska postupne prichádzali bratia a sestry veľkej františkánskej rodiny, deti sv. Františka z troch rádov, sympatizanti, obyvatelia okolitých lazov, dedín a miest, aby boli pri tom, keď sa na pár hodín dopredu posunie kalendár a sprítomnia si, ako pred 800 rokmi, vianočnú polnočnú omšu narodenia Krista Spasiteľa v chudobných jasiach na vrchu talianskej dedinky Greccio.

Nakoniec sa vyhradené parkoviská aj miesta popri prístupovej ceste celkom zaplnili a rovnako i lavičky na lúke. Oblaky od rána zadržovali dážď, kedy-tedy, na pár minút dopadol na zem zablúdený lúč slnka.

Presne o 11. hodine sa zvony kostola dali do pohybu, Podpoľaním sa ako vlny niesli tóny hlaholu sprevádzané organom a dávali svetu na známosť, že začína sviatočná svätá omša. Do pohybu sa dal aj slávnostný sprievod s biskupom, desiatkami kňazov, rehoľníkov, miništrantov, ktorý posväcovala monštrancia s hostiou. Sprievod vyšiel od kostola a smeroval k zaplnenému priestranstvu lúky, na jeho konci zabočil k širokému chodníku, ktorý viedol stredom zhromaždenia, aby nakoniec došiel k pripravenému pódiumu. Potom zvony stíchli a vianočnou piesňou sa na Raticovom vrchu začali sláviť Vianoce...

K mikrofónu ako prvý pristúpil prednosta mesta Hriňová Marián Ďurica, ktorý najskôr privítal vzácných hostí, diecézneho biskupa Reykjavíku na Islande, kapucína Dávida Tencera, ďalej generálneho vikára banskobystrickej diecézy Branislava Kopalu, provinciálov rehoľných rádov Juraja Andreja Mihályho OFM, provinciálneho kustóda Martina Máriu Kollára OFMConv, provinciála Norberta Pšenčíka OFMCap, provinciálnu predstavenú Rafaelu Zvrškovcovú, bratov a sestry františkánskeho svetského rádu, zástupcov františkánskej mládeže a ostatných prítomných. V príhovore vyslovil hrdosť mesta spoluorganizovať toto výnimočné podujatie a neskrývanú radosť z toho, že sa Raticov Vrch stal miestom stretnutia veľkej františkánskej rodiny. Spomenul, že na príprave sa ochotne podieľalo nielen mesto a bratia z tunajšieho kláštora, ale desiatky dobrovoľníkov.

Nasledujúce slovo patrilo provinciálovi kapucínov na Slovensku, Norbertovi Pšenčíkovi, ten po privítaní stručne pripomenul dôvod stretnutia - 800. výročie prvých jasieľ v Greccio, ktoré vznikli z veľkej túžby sv. Františka, ktorý ako povedal... „sťahuje nebo na zem, chce vidieť, dotýkať sa, cítiť, sprítomniť si a poňať atmosféru najväčšej noci s dosahom na celé dejiny ľudstva...“ Na záver aj on privítal celebrujúceho biskupa a odovzdal mu slovo.

Františkán, biskup Dávid Bartimej Tencer má veľmi blízko k miestu kde sa slávnosť konala. Na Raticovom vrchu strávil roky svojho povolaneho života, bol pri výstavbe kostola i kláštora a má tu veľa priateľov. Preto bolo prirodzené, že jeho tvár žiarila radosťou z toho, že môže byť práve na tomto mieste, pozdraviť bratov kapucínov, priateľov a vo výnimočnom čase slúžiť vianočnú svätú omšu.

Omša, ktorá zmenila svet...

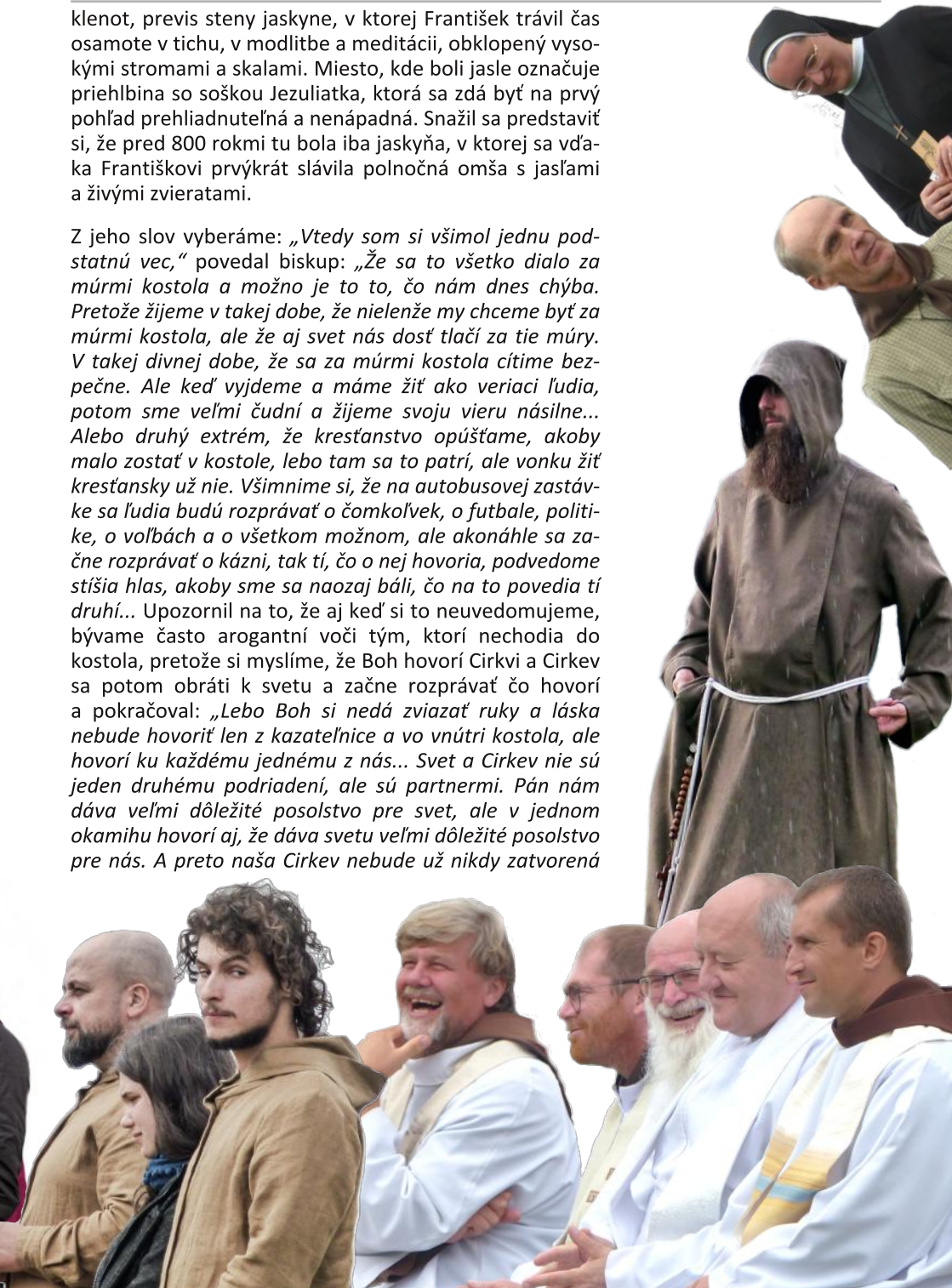
Slávenie svätej omše bolo pre všetkých nezabudnuteľným zážitkom. Vianočné piesne a liturgické texty a čítania od-delili prítomných od reality septembrového dňa a všetkých prenikol duch Vianoc, duch radosti, vďačnosti a v neposlednom rade mnohých i hrdosť na príslušnosť k františkánskej rodine. Biskup Dávid Tencer si vo svojej homílii spomenul na študentské roky, ako mu fenomén jasieľ, a vtelenie Božieho Syna narodeného v chudobe, pomohol pochopiť práve sv. František. Keď ako študent navštívil Greccio, jeho očakávania, že nájde veľký kláštor s veľkým kostolom sa celkom nenaplnili. Kláštor, ktorý sa majestátne vypínal na mohutnej vysokej skale mu pripomínal prilepené lastovičie hniezdo, ale kostol aký dnes možno vidieť, vtedy ešte nebol postavený, bola tu len kaplnka jednou stenou spojená s kláštorom, ktorá v sebe ukrývala veľký

klenot, previs steny jaskyne, v ktorej František trávil čas osamote v tichu, v modlitbe a meditácii, obklopený vysokými stromami a skalami. Miesto, kde boli jasle označuje priehlbina so soškou Jezuliatka, ktorá sa zdá byť na prvý pohľad prehliadnuteľná a nenápadná. Snažil sa predstaviť si, že pred 800 rokmi tu bola iba jaskyňa, v ktorej sa vďaka Františkovi prvýkrát slávila polnočná omša s jaslami a živými zvieratami.

Z jeho slov vyberáme: „*Vtedy som si všimol jednu podstatnú vec,*“ povedal biskup: „*Že sa to všetko dialo za múrmi kostola a možno je to to, čo nám dnes chýba. Pretože žijeme v takej dobe, že nielenže my chceme byť za múrmi kostola, ale že aj svet nás dosť tlačí za tie múry. V takej divnej dobe, že sa za múrmi kostola cítíme bezpečne. Ale keď vyjdeme a máme žiť ako veriaci ľudia, potom sme veľmi čudní a žijeme svoju vieru násilne... Alebo druhý extrém, že kresťanstvo opúšťame, akoby malo zostať v kostole, lebo tam sa to patrí, ale vonku žiť kresťansky už nie. Všimnime si, že na autobusovej zastávke sa ľudia budú rozprávať o čomkoľvek, o futbale, politike, o voľbách a o všetkom možnom, ale akonáhle sa začne rozprávať o kázni, tak tí, čo o nej hovoria, podvedome stíšia hlas, akoby sme sa naozaj báli, čo na to povedia tí druhí...* Upozornil na to, že aj keď si to nevedomujeme, bývame často arogantní voči tým, ktorí nechodia do kostola, pretože si myslíme, že Boh hovorí Cirkvi a Cirkev sa potom obráti k svetu a začne rozprávať čo hovorí a pokračoval: „*Lebo Boh si nedá zviazať ruky a láska nebude hovoriť len z kazateľnice a vo vnútri kostola, ale hovorí ku každému jednému z nás... Svet a Cirkev nie sú jeden druhému podriadení, ale sú partnermi. Pán nám dáva veľmi dôležité poslanstvo pre svet, ale v jednom okamihu hovorí aj, že dáva svetu veľmi dôležité poslanstvo pre nás. A preto naša Cirkev nebude už nikdy zatvorená*

za múrmi, ako ju chceli komunisti uzavrieť pred svetom: Ale, že medzi ňou a svetom bude stále prienik a jeden druhému budeme rozprávať, čo nám Boh hovorí..." Zdôraznil, že práve svätý František prišiel na to, že jasličky treba stavať nielen v kostole, pretože ľudia majú radi jasličky aj vonku, čo mestá pochopili a robia trojkráľové pochody a živé jasličky aj tam, kde nie sú ľudia až takí veriaci. Pokračoval: „Pána Boha netreba zatvárať do Bohostánku a do kostola, treba dvere poriadne pootvoriť a nechať vstúpiť čerstvý vzduch zvonku dovnútra, a to, čo je vnútri kostola, to krásne a požehnané, prinášať von tým, ktorí do kostola nechodia. Pán Ježiš je aj v tých najobvyčajnejších veciach, obyčajných ľuďoch a situáciách, nepýta si naše povolenie, naše schválenie, ale je prítomný tam kde chce byť. Vianoce sú o tom, že nielenže sme mali jasličky v kostole, ale že Pán Ježiš bol u mňa doma.“

Svätá omša ďalej pokračovala vo vianočnom duchu a na začiatku liturgie Eucharistie ju obohatili početné plody zeme a iné dary, ktoré boli prejavom vďačnosti za mnohé požehnanie. Dary niesli zástupcovia rodín, manželov, rehoľných bratov, sestier i zástupcovia piatich regiónov svetských františkánov. Medzi nimi boli aj putovné jasličky, ktoré spolu s deviatnikom v našich miestnych bratstvách prispievali k oslavám tohto jubilea vo farnostiach na Slovensku.

Po svätej omši Vianoce pokračovali programom na pódiu, ktorý pripravili betlehemci z Lendaku a spevácky zbor z Hriňovej. K nebu sa niesli vianočné piesne a koledy, ktoré povznášali srdcia prítomných. Nechýbalo ani pravé vianočné a veľmi štedré agapé, ktoré

čakalo v stanovom prístrešku na konci lúky a šírila sa z neho vôňa kapustnice, či gulášu. Každý kto vošiel, mohol sa pohostiť nielen nimi, ale aj mnohorakými druhmi koláčov, zákuskov a iných dobrôt, ktoré usporiadatelia pripravili.

Radosť, stretnutia, objatia, vrava, smiech, rozhovory i spomienky naplnili Raticov Vrch popoludní, všade vládol duch bratskej lásky, až kým stretnutie postupne neukončili vytrvalé kvapky dažďa. To však už nikomu nevadilo. Všetci, ktorí na oslavu jubilea prišli, si vo svojich srdciach odnášali nezabudnuteľné pocity a spomienky na neopakovateľné prvé a veľkolepé stretnutie členov františkánskej rodiny, bratia a sestry aj vedomie jednoty spoločného františkánskeho poslania, vrúcnejšiu úctu k narodenému Spasiteľovi a isto i časť Františkovej nehy, pokory a všeobjímajúcej lásky.

Slávnosť na Raticovom Vrchu pripravovali organizátori niekoľko týždňov dopredu. Veľká vďaka patrí najmä gvardiánovi kláštora Antonovi Majerčákovi, jeho bratom a všetkým dobrovoľníkom z lazov a okolia, ktorí s úprimnou radosťou pracovali, aby viac ako 600 účastníkom osláv pripravili požehnané a milostiplné slávenie Vianoc v septembri. Nech im Pán žehná.

sr. Mária Marcela

foto: Pavol Železník OFS, Františka Čáčková OSF

T Národná kapitula OFS

V dňoch 8. 9. – 10. 9. 2023 národné bratstvo OFS na Slovensku slávilu svoju pracovnú kapitulu vo Františkánskom duchovnom centre v Melčiciach. Z 31 pozvaných delegátov, zástupcov regiónov, sa kapituly zúčastnilo 22 delegátov vrátane národných duchovných asistentov P. Jozefa Konca OFMCap, P. Róberta Chabadu OFM a P. Stanislava Roka OFMConv. Po registrácii prítomných a ubytovaní, sme sa zišli na spoločnú modlitbu vešpier a večeru. Po posilnení na tele začala duchovná časť kapituly a to slávením svätej omše a adoráciou.

V sobotu sme začali program modlitbou ranných chvál, po nich boli raňajky a nasledovala krátka pracovná časť kapituly. V úvode sa účastníkom prihovril národný minister br. Damián Berec a tiež prítomní duchovní asistenti. Potom už dostal slovo páter Stanislav. Jeho prednášky i homílie boli trefné, hovoril o všetkom tom, čo sme práve potrebovali počuť – každému bolo jasné, že nehovorí sám zo seba, ale že ho vedie Duch Svätý.

V prvej homílii v piatok, nás povzbudil, aby sme sa častejšie pozerali na kríž, na ukrižovaného Ježiša Krista a tiež na Bohostánok. Aby sme si každý vo svojom srdci vybudovali svoje San Damiano, kde svieti večné svetlo, ktoré v našom vnútri naznačuje u koho je riešenie každej krízy, každého problému. My ako ľudia často túžime po bohatstve, po materiálnych hodnotách, ale nič z toho nás nedokáže uspokojiť. Východiskom pre nás je obetavá láska a v tom duchu bola františkánska chudoba viac než len zrieknutie sa materiálnych vecí. Naším najväčším majetkom je povolanie - dar povolania ktorý sme dostali a ktorý dostávame každý deň na túto konkrétnu cestu nasledovania Ježiša Krista podľa príkladu sv. Františka z Assisi.

Tento veľký dar povolania máme prijímať vždy odznova srdcom i konkrétnym skutkom s rovnakým nadšením a nasadením a má nám pomôcť obnoviť „dom ktorý sa rúca“. Lebo aj my sme tým domom, ktorý treba opraviť, obnoviť, posväcovať a okrem domu našej duše je tu ešte dom Cirkvi. Máme prežiariť Božím svetlom celý svet a to zachovávaním svätého evanjelia nášho Pána Ježiša Krista (Reg.2,4).

V ďalších príhovoroch počas kapituly sme počúvali o radosti, čo je zdrojom duchovnej radosti i ako ju znovu nadobudnúť. Všetko čo stvoril Boh bolo veľmi dobré (Gen 1). Máme sa ustavične radowať a to nie je vždy jednoduché, no je možné sa radowať i v utrpení a bolesti keď každý deň zaujmeme svoje miesto v Kristovi. O formácii - je to práca na sebe, na iných, s inými, na svojom osobnom raste v spoločenstve veriacich, lebo nikto nie je tu na tomto svete len sám pre seba. A napokon sme sa zamýšľali aj nad tým, ako byť svedkom, ako vydávať svedectvo viery súčasnému svetu nielen slovami, ale aj skutkami a celým svojím životom.

V sobotu po večeri sa prítomní bratia a sestry zdieľali o živote a činnosti vo svojich miestnych bratstvách a regiónoch, odkiaľ pochádzajú. Bolo to veľmi obohacujúce stretnutie. A potom spoločne, v úplnej tme, iba so zapálenými kahančekmi sme kráčali k našej Mamke Márii k Lurdskej jaskynke, aby sme si ju uctili spoločnou modlitbou litánií loretánskych.

V nedeľu po svätej omši a raňajkách bola opäť pracovná časť stretnutia, kde sa určili priority národného bratstva na nasledujúci rok a prijali sa závery kapituly. Kapitula bola ukončená kňazským požehnaním. Po chutnom obede sme sa všetci rozišli do svojich domov.

Počas kapituly v Melčiciach sa v piatok 8. 9. 2023 uskutočnilo aj stretnutie národnej rady. Stretnutia sa zúčastnili: Damián Berec, P. Jozef Konc, P. Róbert Chabada OFM, P. Stanislav Rok OFM Conv., Marcela Prekopová, Cecília Blanárová, Mária Hudáková, Ľudovít Billý, Juraj Zonnenschein a členka podporného tímu Monika Olečková.

Národná rada OFS sa zaoberala týmito úlohami:

- schválila aktualizovaný štatút redakčnej rady časopisu Františkánska rodina;
- požiadavkou šéfredaktora FR, aby časopis FR bol čitateľom prístupný aj bezplatne v elektronickej podobe. NR súhlasila s jeho sprístupnením s trojmesačným odstupom od vydania tlačenej verzie;
- plánovaním bratskej a pastoračnej návštevy národného bratstva OFS v roku 2024;
- potrebou riešiť nečinné bratstvá. Viceministerka NR OFS vypracuje materiál – návrh riešenia tejto problematiky; boli navrhnuté termíny národných stretnutí na rok 2024;
- púť do Prahy sa bude konať aj v roku 2024, na pozvanie českého národného bratstva SFR. Pre účastníkov púte je rezervovaný hotel Marianeum, v termíne 30. 5. – 2. 6. 2024: Samotná púť Prahou sa uskutoční v sobotu 1. 6. 2024. Bližšie informácie poskytnie sr. Monika Olečková;
- v zbierke pre postihnutých zemetrasením v Turecku a Sýrii bolo k 17.4.2023 vyzbieraných 3 485 Eur, ktoré boli podľa pokynov z MeR odoslané na účet do Ríma. Medzitým prišli na účet NR ďalšie príspevky: 60 Eur pre Sýriu a 255 Eur pre Ukrajinu, ktoré boli už tiež odoslané. Zbierka naďalej trvá.

Závery Národnej kapituly OFS:

- NK schválila splnenie záverov NVK z roku 2022, správu o hospodárení za rok 2022 a rozpočet na rok 2023.
- V programe tejto národnej kapituly bol aj duchovný program, ktorý pripravil páter Stanislav Rok OFM Conv., za čo mu patrí úprimná vďaka od všetkých účastníkov stretnutia.
- Termíny národných stretnutí v roku 2024: Národné formačné stretnutie v Melčiciach 12. – 14. 4. 2024, Národná kapitula OFS v Melčiciach 6. – 8. 9. 2024.
- Národná kapitula schválila miesto celoslovenského stretnutia OFS v roku 2024: Kremnické Bane, predbežne dňa 13. júla 2024 (miesto stretnutia bude z dopredu nepredvídaných dôvodov zmenené – bude včas oznámené).
- Na budúce nevolebné národné kapituly OFS sa dohodne program pre každú kapitolu zvlášť, podľa aktuálnej potreby.
- Informácia o slávení Generálnej kapituly OFS v Ríme, v dňoch 9. 11. – 14. 11. 2024. Účastníkom bude br. Juraj Zonnenschein, prípadne sr. Lucia Spodniaková. Náklady na ložné a cestovné uhradí Národné bratstvo OFS.
- Informácia o plánovanej medzinárodnej vizitácii národného bratstva OFS na Slovensku, koncom roka 2024. Do konca októbra sa MeR navrhnu termíny konania.
- Je povinnosťou používať v bratstvách na všetkých úrovniach schválené dokumenty OFS: Regulu, GK, Národný štatút, Medzinárodný štatút, Rituál, Smernice,... a riadiť sa nimi. Nezavádzať nové nezdravé prvky do činnosti bratstiev, ktoré nemajú nič spoločné s františkánskou spiritualitou, pretože sa objavujú aktivity, ktoré nie sú v súlade s ňou a dokonca ani s učením Katolíckej Cirkvi.
- Kapitula prijala jednotný vzor osobnej karty člena OFS, ktorá bude platná v nasledujúcom období pre celé národné bratstvo na Slovensku. Už zavedené karty zostávajú naďalej v platnosti.
- Tajomníčka Západoslovenského regiónu odovzdala na NK zápis z neuskutočnenej volebnej kapituly MB Trenčianske Bohuslavice, ktoré sa stalo nečinným bratstvom.
- NK sa zaoberala v súlade s Medzinárodným štatútom úpravou výšky ročných príspevkov členov miestnych bratstiev pre vyššie úrovne. Výšku si odsúhlasia kapituly podľa svojich potrieb.
- Nosnou témou formácie pre rok 2024 bude v súlade s 800 výročiami: Františkánska identita (Františkánska cesta kríža, stigmatizácia sv. Františka,...). Na základe tohto návrhu bude navrhnutá téma formácie pre nár. formačné stretnutie v apríli 2024, prípravou ktorého sa bude zaoberať národný formátor.

Duchovné cvičenia v Badíne

V dňoch 5. až 8. októbra sa bratstvo sv. Stanislava z Bratislavy zúčastnilo duchovných cvičení v Badíne. Cvičenia pripravil a viedol duchovný asistent bratstva P. Remigiusz Górski OFM.

Už doprava do vzdialenejšieho Badína bola náročná. Realita cestovania sa značne rozchádzala s grafikonom železničnej spoločnosti. Ten na čiastočnú výluku na trati a prešupovanie na autobusy a potom naspäť samozrejme neupozorňoval. Prekvapenie nás čakalo aj po príchode do Badína. Zistili sme, že sa tu náš pobyt prekrýva s pobytom duchovných v ozbrojených, bezpečnostných a záchranných zborov. Akí by sme to boli svetskí františkáni, keby sme si nezareptali?

Témou duchovných cvičení bol dramatický, starozákonný spis nazvaný podľa jeho hlavnej hrdinky: Kniha Judita. Hrozba invázie Asýřčanov a prežitie malého Izraela. Boh vyskúšal jeho dôveru. Skľúčení poprední muži napriek historicky osvedčenej stratégii v úžine Betúlie už pripravujú podmienky kapitulácie. Ale spomenuli si na Juditu. Tá síce ako žena a vdova nemá žiadne ľudské predpoklady na splnenie mimoriadnej úlohy, napriek tomu Boh vyslobodí židovský národ z nebezpečenstva za pomoci tejto mimoriadne zbožnej, odvážnej a odhodlanej ženy. Duchovný asistent, páter Remigiusz tému pripravil a načasoval priam s prorockou predtuchou. Správy o teroristickom útoku na Izrael, ktoré nás zastihli uprostred duchovných cvičení dali celému podujatiu a jeho téme nečakaný rozmer.

Rozchádzali sme sa pohnutí udalosťami a posilnení vo viere, ale už bez reptania. A s vyjadrením vďačnosti personálu, ktorý sa o nás naozaj skvele staral.

Damián Berec

Regionálna kapitula Západoslovenského regiónu OFS

Život v miestnych bratstvách v roku 2023 sa niesol v duchu osemstého výročia schválenia Reguly prvého rádu Menších bratov františkánov a slávenia Vianoc s prvým betlehemom v Grecciu. K tomu prispievalo slávenie výročí v jednotlivých kláštoroch bratov františkánov, národné formačné stretnutie OFS v Melčiaciach, slávenie celej františkánskej rodiny, výročie Greccia na Raticovom vrchu v Hriňovej, ktoré organizačne zabezpečili bratia kapucíni.

Rada Západoslovenského regiónu stanovila termín slávenia regionálnej kapituly na 14. októbra 2023 vo františkánskom kláštore v Trnave a pripravila program kapituly. Sláveniu kapituly predchádzalo stretnutie regionálnej rady s bratmi a sestrami miestneho bratstva z Nových Zámkov a Štúrova, v Štúrove. Stretnutia sa zúčastnili členovia regionálnej rady, národný duchovný asistent P. Róbert OFM, regionálny duchovný asistent P. Bruno OFM, miestny duchovný asistent P. Damián OFM a miestny p. farár so svojím kaplánom, ktorý sa venuje sestram v Štúrove. Bolo veľmi povzbudzujúce vidieť radosť sestier, ktoré už pre vyšší vek a zdravotné problémy nemôžu prichádzať na stretnutia, ale na toto stretnutie ich pozvali a priviezli. Na stretnutí bol čas na zdieľanie a prípravu programu na kapitulu.

Slávenia regionálnej kapituly v Trnave sa zúčastnilo 36 bratov a sestier z desiatich miestnych bratstiev. Svätú omšu vo františkánskom kostole celeburovali P. Daniel, OFM a P. Róbert OFM. Hlavnou myšlienkou príhovoru P. Róberta bolo: „*počúvať Božie slovo, žiť ho a plniť Božiu vôľu*“. Rokovanie pracovnej kapituly otvorila sr. Monika Olečková, tajomníčka RR, vzhľadom na neprítomnosť ministra a vicemi-

nistra RR. Kapitulu otvorila modlitbou a krátkym príhovorom.

Účastníkom kapituly sa prihovoriť národný minister, brat Damián Berec, ktorý pripomenul rok slávenia osemstého výročia schválenia Reguly prvého rádu sv. Františka a Greccia. Spomenul slávenie Greccia na Raticovom vrchu, ktoré pripravili bratia kapucíni a stretli sa tam zástupcovia celej františkánskej rodiny.

Zástupcovia jednotlivých MB informovali o živote svojich bratstiev so zameraním na formáciu.

Regionálny formátor, sr. Helena Ficeková sa prihovoriť bratom a sestram. V svojom príhovore hovorila o dvoch cestách, ceste veriaceho a neveriaceho, citujem:

„Sv. František si vybral cestu životom cez úzku bránu a našiel v nej záľubu. Aj my sme odpovedali na Božie volanie a vybrali si tiež úzku cestu. To, že sa nám niekedy podarí z nej zísť, nie je nijaká tragédia. Ak sme úprimní, skôr či neskôr nám Pán dá milosť vrátiť sa a pokračovať v dobre začatom diele. Ak vytrváme do konca privedie našu nesmrteľnú dušu do večnosti, kde budeme žiť s naším Bohom celú večnosť, budeme ho vidieť z tváre do tváre a budeme sa mu klaňať a velebiť Ho“. Toto je cesta veriaceho človeka.

V ďalšej časti kapituly boli informácie z národnej kapituly, termíny stretnutí a akcií v roku 2024 a pripomenutie osemstého výročia Stigmatizácie sv. Františka. V roku 2024 sa bude sláviť regionálna volebná kapitula, ku ktorej je potrebné pripraviť kandidátku na členov regionálnej rady. V budúcom roku budú miestne volebné kapituly v bratstvách Zlaté Moravce, Nitra a v MB sv. Stanislava v Bratislave.

Kapitula schválila miesto a predbežný termín regionálnej púte v máji 2024 v Šaštíne, ktorú organizačne pripravia RR a MB v Trnave.

Kapitula sa skončila záverečnou modlitbou, požehnaním a obedom.

Monika Olečková, regionálna tajomníčka OFS

PUTOVNÝ „DEVIATNIK“ VO FARNOSTIACH

Po Slovensku, už od septembra, z bratstva do bratstva putujú jaslíčky s relikviou sv. Františka a do farností prinášajú dobrú novinu, narodenie Pána Ježiša, aby si uctili 800. výročie slávania prvej svätej omše s jaslami v Greccio. Deviatnikom, v kostoloch, kaplnkách a tam, kde si to vyžadovali okolnosti aj v príbytkoch svetských františkánov, oslavovali Boha slovami brata Františka, ktorý túžil čo najautentickejšie prežiť príchod Kráľa kráľov a Pána pánov. Spočiatku dieťaťko v jaslach položené na slávnostne vyzdobených miestach prinášalo údiv a prekvapenie, potom však Vianoce prenikali do myslí a sŕdc prítomných, ktorí v niektorých farnostiach prichádzali vo veľkom počte.

Svoje postrehy a dojmy nám do redakcie poslali bratstvá zo stredoslovenského, oravského a východoslovenského regiónu. Im, ale ja všetkým bratom a sestram na Slovensku ďakujeme že sa do deviatníka zapojili a prispeli k oslavám jubilea a veríme, že aj k hlbšiemu prežívaniu najznámejšieho kresťanského sviatku na svete.

Krásno nad Kysucou

V našej farnosti sme spočiatku mali trochu obavy či sa deviatnik s putovnými jaslíčkami budeme môcť modliť v našom kostole zasvätenému sv. Ondrejovi. Františkove vrúčne slová, modlitby a výroky, nenechávajú ľahostajnými nikoho a tak sme na našu radosť dostali k tomu súhlas od p. dekana Mariána Vojteka. Jemu i p. kaplánovi Miroslavovi Crkoňovi srdečne ďakujeme, pretože v Krásne nad Kysucou boli modlitby deviatníka skutočným sviatočným zážitkom a zúčastnilo sa na nich neočakávane veľa farníkov. V deň keď mala byť večer mládežnícka sv. omša, sa pán kaplán rozhodol ísť autom do najbližšieho františkánskeho kláštora bratov kapucínov v Žiline, aby si zapožičal habit. Pre asi 50 mladých ľudí bolo veľkým prekvapením, keď uvideli pána kaplána v habite a po svätej omši aj on zostal na modlitbe pri jaslíčkách. S veľkým dojatím sme sledovali, ako sa počet farníkov každým dňom zvyšuje, po ukončení pristupovali bližšie k jaslíčkám a prežívali s nami radosť a duchovné povznesenie. My, svetskí františkáni sme sa tešili a ďakovali Bohu, že v kostole panoval pravý františkánsky duch. Ďakujeme všetkým, ktorí sa s nami modlili, i tým, ktorí nám pri usporiadaní tejto nevšednej udalosti pomáhali.

sr. Miroslava Hájková

Detva

Putovné jaslíčky v našom regióne sa k nám do Detvy dostali ako tretím v poradí a prevzali sme si ich od miestneho bratstva vo Filakove. Do chrámu sme jaslíčky slávnostne priniesli 5. októbra za sprievodných tónov organu. Poprosili sme, ako synovia a dcéry sv. Františka, dôst. otca Pavla Prieboja, ktorý slúžil večernú sv. omšu, o deväťdňové prístrešie pre Chudáčika z Assisi, ale hlavne pre Toho, ktorého doprevádzal v chudobných jaslach, a ktorý sa do nich nechal vložiť, aby sme Ho tam mohli nájsť... pre Toho, ktorý je hoden každej chvály, každej slávy a všetkého dobrorečenia - nášho Pána Ježiša Krista. Otec Pavol uložil jaslíčky aj relikviu na vopred pripravené miesto a následne sme začali prvý deň deviatníka...

Keďže náš farský kostol je zasvätený sv. Františkovi z Assisi a jeho patrocínium sa prekladá vždy na nedeľu, mali sme opakovanú radosť, pretože sme počas neho, vďaka deviatniku, mali v relikvii prítomného aj nášho Serafínskeho otca... Deviatnik sme sa spolu s farníkmi modlili vždy pred večernou svätou omšou a po každej z nich bola relikvia k dispozícii na osobné uctenie. Prvá sv. omša, aj na slávnosť patrocínia, bola vo farskom kostole slúžená zo sviatku svätého Františka. Potom, na 10. deň

ráno, v kaplnke na Karmeli u sestričiek bosých karmelitánok, ktorým sme po zakončení deviatnika odniesli na nočné bdenie jasličky aj s relikviou, bola pánom dekanom Lubošom Sabolom slúžená polnočná svätá omša. Z farského kostola - do kláštora nás s pozhnaním vypravdal p. kaplán Adam Murko a tu nás čakalo dojímavé privítanie... Keď sme vstúpili do vianočne vyzdobenej kaplnky, spontánne sa z našich hrdiel ozvala pieseň „Tichá noc, svätá noc.“

Približne o 13.30 hod. sme jasličky aj s relikviou z Karmelu preniesli do miestneho bratstva vo Zvolene na Kováčovú. Rovnako dojímavá bola naša procesia cez kostol za spevu nádhernej piesne „Z jasličiek vládne Dieťa nevládne“, s ktorou nám ochotne pomáhal miestny pán farár Marek Hraňo. Zostali sme na sv. omši, ktorá bola tiež zo sviatku sv. Františka a po nej sme sa modlili aj úvodný deviatnik. Potom sme sa v sakristii stretli na malom spoločnom agape.

sr. Zita Schmidtová

Malatiná

Naše bratstvo v oravskom regióne si prevzalo jasličky 23. októbra 2023. Bolo to pozhnané obdobie, počas ktorého sme sa po deväť dní všetci veriaci našej obce spolu s našim kňazom Rolandom Ferencom, vždy po sv. omši modlili podľa textov od nášho otca svätého Františka. Naš kostol je zasvätený Všetkým svätým, na deviatniku sa zúčastňovalo približne 100 farníkov denne, v nedeľu ich bolo ešte viac, za čo vďačíme najmä nášmu pánovi farárovi, ktorý okrem toho, že sa s nami modlil, urobil tomuto podujatiu

skvelú propagáciu. Tešíme sa, že deviatnik našiel veľkú odozvu u ľudí, ktorí sa pýtali, kedy bude opäť niečo podobné. Myslím, že sme si dôstojne a hlavne s veľkou radosťou pripomenuli 800 ročné jubileum osláv prvých jasličiek z Greccia. Ďakujeme všetkým organizátorom, aj tvorcom krásneho deviatnika za túto duchovnú aktivitu. Dúfam, že sa ešte bude niečo podobné organizovať a my sa budeme môcť opäť zapojiť.

sr. Anna Slušňáková

Chlebnice

Naše miestne bratstvo tvoria väčšinou staršie a chorľavé sestry. Deviatnik sme sa modlili u jednej z nich, vždy po modlitbe Korunky k Božiemu milosrdenstvu. S piesňami a krásnym textom, ktorý nás hlboko dojmal, sme prežívali neobyčajné „vianočné“ chvíle, bolo to nádherné. Tešili sme sa na každý deň deviatnika, hoci sme to niektoré mali dosť ďaleko. Okrem textov nám sprítomňovala sv. Františka aj jeho soška, ktorú nám páter Peter Vnučák priniesol v prvý deň deviatnika z Kláštora bratov františkánov z Trstenej. S pohľadom na jasličky, hoci malé a na jeho sochu, sme sa rýchlo naladili na vianočné sviatky.

sr. Jana Ďurčáková

Levoča

U nás v Levoči bol putovný Betlehem po celých deväť dní. Ja konkrétne nepochádzam z Levoče a preto som sa s našou komunitou svetských františkánov nezúčastňovala deviatnika každý deň. Na sviatok sv. Alžbety som prišla na sv. omšu. Po vstupe do Kostola Ducha Svätého, môj prvý pohľad a úcta patrili Najsvätejšej Sviatosti, a nedalo sa vyhnúť ani pohľadu na putovný obraz jasličiek z Betlehema, ktorý ozdobený kvetmi a vysokými svietnikmi so sviecami, dotváral slávnostnú atmosféru sviatku.

Vždy pred svätou omšou sa naši terciári predmodlievali františkánsky svätý ruženec a po ňom spolu s pátrom Tomášom Vlčkom sa modlili deviatnik, po ktorom zaznela vianočná pieseň. To už som sa celkom cítila ako v deň narodenia Pána na Vianoce. Vo farnosti je pekným zvykom, že na františkánske sviatky liturgické čítanie majú na starosti svetskí františkáni a na sviatok sv. Alžbety som čítala ja. Po duchovnom zážitku z „GRECCIA“, počas čítania o dobrej a statočnej žene sa mi hrdlo stiahlo a odrazu som si predstavila, ako som toto čítanie čítala pred 22 rokmi na svojej svadbe. Mysľou mi prebehol celý náš spoločný 22. ročný život s manželom. Neskôr som si pomyslela, koľko dobra svätá Alžbeta aj sv. František, počas svojho krátkeho života vykonal – nesmierne veľa. Na záver by som rada pripomenula slová pátra Tomáša Vlčka v homílii a pred požehnaním, ktorými nás vyzýval, aby sme boli všetci k sebe láskaví, ochotní, nemračili sa, pretože niekedy stačí úsmev a dobré slovo, aby sme v tomto uponáhľanom svete radostnejšie prežívali svoju pozemskú púť. Ďakujeme nášmu bratovi Tomášovi a všetkým pátrom minoritom z Levoče za ich modlitby, ústretovosť a ochotu spoločne prežívať sviatočné okamihy, ale aj všedné dni.

sr. Mária Grečková

Lučenec

Ani my v Lučenci sme nezabudli na významnú udalosť, ktorá sa udiala pred stáročiami

v talianskom meste Greccio. Starostlivo sme sa pripravili na deväťdňovú pobožnosť pri jasličkách. Modlili sme sa vždy večer po svätej omši v dňoch 17.- 25. septembra 2023. Pri tejto príležitosti sme každý deň dostali požehnanie s relikviou svätého Františka.

Nášho modlitbového deväťdňového stretnutia sa okrem svetských františkánov, zúčastňovali aj laici, ktorí radi priniesli obeť, aby nás podporili a prispeli k jeho dôstojnému priebehu.

(-VB-)

Žarnovica

Naše bratstvo sv. Leopolda Mandiča v Žarnovici prijalo putovné jasličky a relikviu sv. Františka 23. októbra 2023. Modlitbu deviatnika a spoločné prežívanie oslavy 800. výročia prvých Vianoc v Greccio sme prispôbili vekovej skladbe členov a tiež ich rôznej mobilite a preto sme sa rozhodli s jasličkami putovať. Naše denné stretnutia sa konali v príbytkoch sestier s oslabeným zdravím, ale aj v kostole za aktívnej účasti p. kaplána M. Sandánusa a prítomných veriacich.

S hlbokou úctou a bázňou sme pri jasličkách a v prítomnosti relikvie nášho otca sv. Františka rozjíмали o tajomstve vteleného Slova, čo nás naplňalo pravou vianočnou radosťou i radosťou zo spoločného zdieľania sa o týchto výnimočných chvíľach. Vďaka za túto milosť.

sr. Miroslava Slančíková

Miestne bratstvo Antona Paduánskeho Hlohovec

Už po tretíkrát sme sa 10. a 11. novembra 2023 zišli na duchovnej obnove u nás, v kláštore bratov františkánov, pod vedením nášho duchovného asistenta, gvardiána Augustína Petra Hlavinu OFM. Hlavná téma prednášok mala názov „Križ ako strom života a symbol kresťanstva.“ Križ neprináša smrť, ale život. Je v ňom zakódovaná radostná zvesť zmŕtvychvstania Krista. Naučme sa z neho čerpať všetky pramene radosti a niesť ho s láskou a vernosťou. Duch svätý nám pomáha nahliadnuť na tajomstvo križa.

Dobrá správa:

1. Veľkosť Božej lásky k človeku. Križ vypovedá o láske ku každému z nás „*ved' On je náš pokoj*“ (Ef,2-14). „*Keď on vlastného syna neušetril, ale vydal ho za nás všetkých, akože by nám s ním nedaroval všetko*“ (Rim,8-32).
2. Cena človeka v Božích očiach. „*Čože je človek, že naň pamätáš... Stvoril si ho len o niečo menšieho od anjelov, slávou a ctou si ho ovenčil*“ (Ž 8, 5-6). Kristov križ hovorí o dôstojnosti človeka.
3. Zlo nemá posledné slovo. Križ je liečivým dotykom Božej lásky. „*A ten, ktorý skúma srdcia, vie, po čom duch túži*“ (Rim,8-27). „*Ak je Boh za nás, kto je proti nám?*“ (Rim,8-31)
4. Zlato sa skúša v ohni. „*Kto chce ísť za mnou, nech zaprie sám seba, vezme svoj križ a nasleduje ma!*“ (Mk 8,34) Cieľom nie je odriekanie, ale život s Kristom. Proces obrátenia trvá celý život. Spasení sme, ale máme na spásu stále pracovať.
5. Výkupný rozmer (cena) utrpenia. Naše ťažkosti majú výkupnú cenu. Kristov križ môžeme vnímať aj inak. Život trvá iba chvíľu, preto sa naučme milovať Krista. Láska sa ukazuje v protivenstvách a v utrpení. Prijaté utrpenie je dobrovoľná túžba človeka premeniť ho na lásku.

Mária Gabriela

Sviatok sv. Alžbety Uhorskej v Zuberci

Gotický kostol zasvätený sv. Alžbete Uhorskej je vyhľadávaným klenotom Múzea oravskej dediny. Je jedným z mála kostolov na severnom a strednom Slovensku, ktorého konštrukcia je celá z dreva. Pochádza z 15. storočia (predpokladá sa, že ešte skôr), pôvodne stál v obci Veličná, neskôr v 20. storočí bol prenesený do Zábrežia a v roku 1972 do novovybudovaného Múzea oravskej dediny. 17. novembra tohto roku sa k vyvýšenému miestu na ktorom kostol stojí uberali desiatky ctiteľov sv. Alžbety, aby si ju už po 16. krát uctili slávnostnou svätou omšou a modlitbami

Kostol so vzácnou výzdobou, barokovým organom a obrazom sv. Alžbety na hlavnom oltári zaplnili bratia a sestry Františkánskeho svetského rádu z miestnych bratstiev v Zuberci, Bieleho Potoka a Liesku. So svojimi veriacimi prišli aj hostia z iných farností, pán farár Štefan Kojš zo Žaškova, pán farár Marek Biel z Veličnej a hlavný celebrant pán farár Viliam Mareta z Hnilca, tiež s farníkmi, ktorí sa na tejto slávnosti zúčastnili po prvý krát. Mons. Anton Tyrol, farár v Zuberci a hlavný organizátor celej slávnosti všetkých srdečne privítal a predstavil prítomných celebrujúcich kňazov. Vyzdvihol veľkú úctu a milosrdnú lásku sv. Alžbety prejavovanú chudobným a biednym.

Na záver sv. omše Richard Janošín správca Múzea oravskej dediny srdečne poďakoval celebrantom i všetkým zúčastneným veriacim a pozval ich na spoločné agapé, ktoré pripravili zamestnanci v priestoroch múzea. Im aj svetským františkánom zo Zuberca patrí veľká vďaka za prípravu slávnosti, aj za to, že vytvorili podmienky pre bratské spoločenstvo ľudí z rôznych farností a dôstojne si uctili patrónku Františkánskeho svetského rádu. Sväticu zo šľachtického rodu, ktorá sa spôsobom, akým prejavovala svoju lásku k biednym, stala vzorom i inšpiráciou pre mnohých.

sr. Anna Šrobová

Východoslovenský región

Volebná kapitula v Levoči

V miestnom bratstve Levoča sa konala dňa 12. 8. 2023 volebná kapitula, za prítomnosti duchovného asistenta bratstva P. Martina Kollára a regionálneho formátora Ľudovíta Billého, ktorej predsedala Mária Hudáková, regionálna ministerka.

V tajnom hlasovaní bola zvolená nová miestna rada v zložení: Mária Grečková - ministerka, Jarmila Kotradyová - viceministerka, Ján Peter Pavlikovský - tajomník, Katarína Šurcová - formátorka, Terézia Lesňáková - druhá formátorka a Božena Franková - pokladníčka.

Novozvolenej miestnej rade vyprosujeme veľa Božích milostí a vedenie Ducha Svätého v službe bratstvu.

Nevolebná kapitula regiónu

Je dobrým zvykom, vo Východoslovenskom regióne OFS, stretávať sa dvakrát do roka na nevolebných kapitulách a to jarnej a jesennej. Na sviatok Ružencovej Panny Márie sme sa my, bratia a sestry, zišli v Útulni pri františkánskom kláštore v Prešove. Samotnej kapitule predchádzalo slávenie sv. omše a adorácia. Kapitula bola zameraná na modlitbu v rámci formačnej témy Identita svetského františkána.

Privítali sme medzi sebou nového regionálneho duchovného asistenta P. Stanislava Roka OFMConv., ktorý si pre nás pripravil na zamyslenie inšpirujúcu prednášku o modlitbe.

Tiež sa nám prihovoril regionálny formátor Ľudovít Billý.

Prítomní členovia sa navzájom podelili o svoje skúsenosti zo života v bratstvách. Pozornosť sa venovala sláveniu výročia Reguly a Greccia, v rámci ktorého putujú jasličky po našich bratstvách od 30. 9. 2023 a sú spojené s modlitbou Deviatnika.

Na záver chceme poblahoželať našej sestre Bernardíne Krempaskej z popradského bratstva k jej životnému jubileu 90 rokov života, ktorého sa dožila dňa 4. 12. 2023: „Svojou prítomnosťou a úsmevom rozdávaš pokoj, lásku i radosť nám všetkým, k Tvoju jubileu Ti vyprosujeme hojné Božie milosti, požehnanie, dary Duha Svätého, ochranu Panny Márie i orodovanie nášho sv. otca Františka na Tvojej františkánskej ceste.“

Regionálne duchovné cvičenia

Na duchovných cvičeniach na tému: So sv. Františkom a sv. Klárou, boli účastní členovia z viacerých bratstiev nielen Východoslovenského regiónu, ale aj sr. Janka zo Žiliny, Anička, Danka, Lidmilka a Alica z Považskej Bystrice.

Exercitátorom bol P. Jozef Timko OFM Cap., ktorý sa vo svojich prednáškach zamerl na povolanie, obrátenie, ako žiť evanjelium, nasledovanie Krista, serafínsku lásku a modlitbu, s odkazmi na Sväté písmo a Františkánske pramene.

Chvilé oddychu, v piatok, viacerí využili aktívne prechádzkou a modlitbou tzv. jezuitskej krížovej cesty, ktorá začína I. zastavením „Posledná večera“ a končí XIV. zastavením „Nanebovstúpenie“. V sobotu sme mali možnosť pozrieť si františkánsky kostol i kaplnku relikvií vo františkánskom kláštore, čo mnohí radi využili.

V nedeľu, po spievanej záverečnej modlitbe Te Deum, prišla chvíľa rozlúčky, poďakovania a vrúcnych objatí. V nasledujúcom roku, ak to bude Božia vôľa, sa opäť v novembri stretne a budeme pokračovať s P. Jozefom v začatej téme.

Aj touto cestou mu chcem poďakovať za čas, za prednášky a za všetko, čo zanechal v našich dušiach i srdciach.

Sr. Mária Hudáková

ŽIVOTNÉ JUBILEÁ

Bratislava, Bratstvo sv. Stanislava:

Mária Terézia Blaschkeová – 25.12.2023 – 70 rokov,
Tibor Ján Evanjelista Kollárik – 4.12.2023 – 80 rokov,
Jarmila Angela Matejovová – 2.12.2023 – 60 rokov,
Viera Christiana Mroceková – 30.12.2023 – 60 rokov.

Hlohovec:

Klára Andrea Masaryková -13.6.2023 – 50 rokov,
Mária Emília Sedláčková - 11.7.2023 – 75 rokov,
Marta Dária Fabušová - 20.7.2023 – 75 rokov,
Jozef Štefan Juráš - 8.8.2023 – 60 rokov,
Agnesa Klára Kollárová - 15.9.2023 – 102 rokov,
Terézia Anna Vavrová - 1.10.2023 – 85 rokov,
Terézia Mária Janičková - 3.10.2023 – 65 rokov,
Rita Božena Fusková - 26.10.2023 – 70 rokov.

Krásno nad Kysucou: Terézia Justína Vaňovcová – 18.12.2023 – 80 rokov.

Nemšová: Mária Dana Mičková – 18.12.2023 – 55 rokov.

Oščadnica: Terézia Mária Truchlíková – 18.12.2023 – 80 rokov.

Zuberec: Anna Margita Šveláňová - 4.12.2023 - 85 rokov.

Žilina: Klára Katarína Majerčíková – 15.12.2023 – 40 rokov.

VÝROČIE PROFESIE:

Bratislava, bratstvo sv. M. M. Kolbeho:

Františka Margita Fischerová - 16.4.2023 - 65.výročie,
Anna Šoltisová - 17.11.2023 - 15.výročie,
Rozália Bartkovjaková - 17.11.2023 - 10.výročie.

Hlohovec:

Mária Melánia Hlavatá - 18.9.2023 – 30. výročie,
Terézia Mária Janičková - 18.9.2023 – 30. výročie,
Bernard Ivan Krupa - 18.9.2023 – 30. výročie,
Mária Mag. Katarína Poláčiková - 18.9.2023 – 30. výročie,
Terézia Gabriela Rýchliková - 18.9.2023 – 30. výročie,
Monika Viera Spišáková - 18.9.2023 – 30. výročie,
Augustín Marián Havrlent - 3.10.2023 – 25. výročie,
Mária Mag. Iveta Preťová - 3.10.2023 – 25. výročie,
Terézia Eva Samohýlová - 3.10.2023 – 25. výročie.

Chlebnice: Imelda Mária Meľová - 10.12.2023 - 40. výročie.

Zvolen: Helena Eleonóra Hrašková – 1.12.2023 – 5. výročie.

Zuberec:

Anna Margita Šveláňová - 27.8.2023 - 30. výročie,
Anna Anežka Šrobová - 27.8.2023 - 30. výročie.

Žilina: Angela Ingrid Rovňanová – 8.12.2023 – 5. výročie.

ODIŠLI K PÁNOVI:

Bratislava: Dňa 14.9.2023 na sviatok Povýšenia svätého Kríža, si Pán pozval prejsť bránou kríža do večnosti vo veku 85. rokov našu drahú sestru Máriu Kormúthovú, rod. Baligovú. 11.4.1991 zložila sľuby vo Františkánskom svetskom ráde, v bratstve sv. Stanislava, kde sa hlbšie formovala v duchovnosti a apoštoláte svätého Františka. Podľa svojich síl sa obetavo venovala pomoci kňazom, spoločenstvu a farnosti. Pomáhala matkám prinášať útechu viery v ich starostiach o rodinu a život detí, keď 15 rokov viedla skupinku Modlitieb matiek. V posledných rokoch sa zapojila aj do apoštolátu Diela Služobníkov Ježišovho Veľkňazského Srdca matky Stanislavy Ernstovej.

Bola dušou františkánka - v jej živote môžeme nájsť niektoré črty blízke sv. Františkovi z Assisi (v mladosti dozrievanie viery počas choroby, jednoduchý život, záujem o chorých a núdznych, spoločenstvo, láska k Cirkvi a Eucharistii, apoštolát). Popri starostlivosti o rodinu a výchovu detí prejavovala živý záujem o ľudí zo svojho okolia. Zvlášť jej boli blízky chorí, núdzni, ľudia bez domova, ktorým bola ochotná nezištné pomáhať. Túto službu vnímala ako „zápas o dušu“, ku ktorej si od Boha prosila silu a odvahu. Istý čas chodila aj do nemocníc, kde pomáhala kňazom v ich duchovnej starostlivosti o chorých. Kristova súcitná, nežná a solidárna láska bola hybnou silou Marienkinej služby, života aj povolania. Prosíme o modlitbu za ňu, aby jej Pán dal spočinúť v nebeskej blaženosti.

Hlohovec: Dňa 8.4.2023 si Pán povolal k sebe, vo veku 91 rokov, našu milú sestru Františku Zitku Ondrejkovú. Do rádu vstúpila 25.4.1992. Zitka, „naša cestovateľka“, dlhé roky poriadala púte nielen na celom Slovensku, ale aj do zahraničia. Pomáhala kde bolo treba, prácou, aj finančne. Podporovala núdzne rodiny i charitu. Bola vždy milá, usmiata a veselá. Vždy vedela potešiť milým a vládnyim slovom. Zitka naša, nech Ti to dobrotivý Pán Boh odplatí. Odpočívaj v pokoji. Lúčia sa s tebou Tvoji bratia a sestry OFS a duchovný asistent gvardián Augustín OFM.

Trnava: 29.9.2023 Pán života a smrti povolal na večnosť našu sestru Helenu Jozefínu Píknovú. Neprišlo to nečakane, svieca jej života dohorievala postupne. Ležiac na posteli so zopnutými rukami šepkala modlitby až do konca. Žila predovšetkým pre rodinu. Vo viere vychovala tri deti, postupne pribudlo deväť vnukov a desať pravnučkov. 4.11.1995 zložila sľub profesie v Miestnom bratstve OFS svätého Antona Paduánskeho v Trnave. Dlhé desaťročia slúžila vo františkánskom kostole svätého Jakuba. Upratovala, prala, žehlila, pomáhala ako vrátnička. Najviac si však budeme pamätať jej kvetinovú výzdobu kostola, úhľadnú, bohatú, ale primeranú liturgickému obdobiu. Bola bývalou majsterkou Československa vo viazaní a aranžovaní kvetov. Za jej prácu pre miestnu cirkev jej v roku 2015 počas trnavskej novény na sviatok našej patrónky svätej Alžbety udelil otec arcibiskup Orosch ocenenie „Ruža svätej Alžbety“. Rozlúčili sme sa s ňou v našom kostole vyzdobenom bielymi kvetmi, naplnenom veriacimi. A v závere bratia františkáni pri pochovávaní jej telesnej schránky rozozvučali cintorín povznášajúcim spevom Salve Regina. Odpočívaj v pokoji, drahá naša Jojka!

FRANTIŠKÁNSKA *rodina*

Časopis pre tých, ktorým je blízka františkánska spiritualita.

*Františkánska rodina vychádza vďaka
príspevkom odberateľov časopisu.*

Celoročné predplatné je potrebné poslať na účet NR OFS
alebo uhradiť poštovým poukazom,
ktorý je priložený v časopise.

Do poznámky nezabudnite uviesť počet kusov!

Číslo účtu vo formáte IBAN: SK91 0900 0000 0000 1148 4135

Prosíme nových odberateľov,
aby pri platbe bankovým prevodom
na účet nezabudli uviesť adresu, kde budeme časopis poslať.

Cena predplatného na rok 2024:

1 kus	10.00 €
2 – 4 kusov	8.00 €
5 –14 kusov	7.00 €
15 a viac ks	5.00 €

1 kus = 4 čísla časopisu do roka

V prípade akýchkoľvek otázok
ohľadne platieb
a počtu výtlačkov časopisu,
kontaktujte sr. Máriu Hudákovú,
mail: maja ofs@gmail.com,
tel. 0911 489 265.

